

**LA DONA ESPORTISTA A
LA SOCIETAT I ALS
MITJANS DE
COMUNICACIÓ**

ÍNDEX:

	Pàg.
INTRODUCCIÓ.....	1
1. Paper de la dona esportista en la societat. Barreres socials.....	4
1.1. La dona esportista al llarg de la història.....	4
1.1.1. La dona esportista a Espanya.....	8
2. Estereotips de gènere i aspectes sexistes.....	11
2.1. Biològics.....	11
2.1.1. Diferències anatòmiques, de resistència i força.....	12
2.2. Socials i psicològics de feminitat i masculinitat.....	12
2.3. Altres mites i discriminacions sexuals.....	14
3. La dona esportista als mitjans de comunicació.....	16
3.1. Els mitjans de comunicació i l'esport.....	16
3.2. Invisibilitat de la dona esportista als mitjans de comunicació	18
3.3. Mitjans, influència en la societat.....	19
3.4. Paper incisiu en la pràctica esportiva femenina.....	21
3.5. Sexisme en els mitjans.....	21
3.5.1. Estereotips i aspectes sexistes reforçats pels mitjans.....	22
3.5.1.1. Bellesa.....	22
3.5.1.2. Notícies i actes polèmics.....	24
3.5.1.3. Llenguatge sexista.....	25
3.5.1.4. Control de les emocions segons el sexe.....	28
3.5.1.5. Altres.....	29
4. Part pràctica.....	30
4.1. Estudi empíric.....	31
4.1.1. Quantitat de notícies esportives.....	31
4.1.2. Contingut de les notícies.....	33
4.1.2.1. Quin tipus de notícies es transmeten?.....	33
4.1.2.2. Notícies sexistes.....	39
4.2. Entrevistes.....	46
4.2.1. Entrevista a Alfredo Martínez.....	46
4.2.2. Entrevista a Maria Fernández.....	47
4.3. Enquestes.....	48
CONCLUSIÓ.....	53

ANNEXOS

- Annex I: Notícies del marc teòric
- Annex II: Anàlisi de notícies TV3
- Annex III: Contingut de les notícies
- Annex IV: Entrevistes
- Annex V: Enquestes

INTRODUCCIÓ

El tema del treball de recerca és el de la dona esportista a la societat i principalment als mitjans de comunicació.

L'elecció del treball ha estat a causa de la meua vocació pel periodisme, ja que és all que em vull dedicar en un futur, especialitzant-me en l'esportiu. Sempre he tingut molt interès per l'esport i a més, com que sempre estic al corrent de l'actualitat esportiva, m'adono de la poca representació de la dona esportista en el món periodístic. No té el mateix reconeixement que l'home, i aquesta situació em resulta preocupant. Per això, he considerat necessari realitzar aquest treball per a poder tenir un bon coneixement sobre aquesta realitat.

El treball consisteix en un estudi sobre la dona esportista i la seua situació als mitjans de comunicació, així com en una recerca per saber com s'ha arribat fins aquesta situació: tant un com l'altre són imprescindibles per a conèixer el que hi ha darrere de la discriminació que pateix la dona esportista en l'àmbit periodístic.

Per això la hipòtesi és la següent:

“Els mitjans de comunicació reforcen els estereotips i aspectes sexistes que la societat atribueix a la dona esportista”.

La participació i presència de la dona esportista als mitjans de comunicació és molt més baixa que la de l'home, i darrere de tot això ha d'haver-hi un motiu que ho justifiqui.

A més, a partir dels resultats obtinguts, podrem assolir els nostres objectius, que són:

- Confirmar la presència d'estereotips masculins compatibles amb els valors de l'esport, que exclouen la dona d'aquest àmbit
- Avaluar la importància que donen els mitjans a la dona esportista
- Analitzar la causa de la falta de participació i de la presència de la dona esportista en els mitjans de comunicació actualment
- Valorar la influència que tenen els mitjans de comunicació sobre la societat i viceversa
- Investigar el tracte que se li dona a través dels continguts de les notícies que transmeten els mitjans
- Conèixer els aspectes sexistes i estereotips que els mitjans usen per informar sobre la dona esportista

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Per tal de complir els objectius proposats, abans d'aprofundir en els mitjans de comunicació, s'ha realitzat una recerca de la concepció de la dona i els estereotips tradicionals al llarg de la història, així com els que hi ha actualment. És imprescindible per a poder verificar o negar la hipòtesi, ja que aquests estereotips poden incidir en el tractament dels mitjans a cada gènere.

El treball està estructurat en tres blocs:

1.El marc teòric reuneix els estereotips i aspectes sexistes atribuïts a la dona que han limitat el seu accés a la pràctica esportiva al llarg del temps. A més, ens hem centrat en els mitjans de comunicació de masses, i en com reforcen aquest sexisme a l'hora de transmetre una informació esportiva.

2.La part pràctica ha consistit a evidenciar i donar a conèixer la realitat del tractament de la dona esportista per part dels mitjans, tant quantitativament com pel que fa als continguts de les notícies. És la part clau del treball, ja que referma allò a què s'ha fet referència al marc teòric. La configuren les següents parts:

En primer lloc, s'ha analitzat el repartiment del nombre de notícies esportives femenines i els temps respectius, per així recolzar la invisibilitat de la dona esportista.

En segon lloc, s'ha analitzat com surten les dones representades a les notícies a través dels seus continguts, visualitzant les actituds sexistes que es donen als mitjans de comunicació a través d'exemples.

Hem volgut veure què pensa el món periodístic sobre la desigualtat de gènere en l'àmbit esportiu, per això hem realitzat entrevistes a dos periodistes: Maria Fernández (presentadora de les notícies d'esport a TV3) i a Alfredo Martínez (retransmissor dels partits del Futbol Club Barcelona d'*Onda Cero*).

Per acabar amb la part pràctica, hem considerat fonamental conèixer el que pensa la societat. Per això hem realitzat una enquesta a una mostra de 87 persones de totes les edats per a saber la seva opinió sobre un tema que els incideix directament al dia a dia, ja que estem envoltats d'informació periodística diàriament.

3.Finalment, el treball ha estat completat amb un annex, on hi ha el material utilitzat per fer el treball. Allà es poden trobar íntegrament els articles periodístics (tant del marc teòric com de la part pràctica), les dades de les enquestes en forma de taula, així com les entrevistes.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

La recerca d'informació del marc teòric ha estat principalment la consulta de llibres, pàgines web, revistes i documents. La informació sobre els mitjans de comunicació ha estat extreta principalment de la publicació *Deporte, mujeres y medios de comunicación. Sugerencias y recomendaciones* del Consell Superior d'Esports. També hem cercat articles periodístics per així donar evidència i exemplificar el que s'està exposant al marc teòric, molts dels quals són analitzats de manera més exhaustiva a la part pràctica.

Pel que fa a la part pràctica, la font d'informació han estat les notícies dels diaris *online* i informacions esportives televisives, les quals ens han servit per analitzar la participació de la dona esportista als mitjans i el tracte que rep. Hem volgut analitzar les notícies per així poder assegurar de primera mà la realitat dels mitjans de comunicació. Transmetre el que veiem amb els nostres propis ulls és la forma d'acostar-se més a la realitat i per tant assegurar la transmissió una informació més fidedigna

1. Paper de la dona esportista en la societat. Barreres socials

La participació de la dona en l'activitat esportiva i en l'esport ha estat, i continua estant-ho en actualitat, menor que la de l'home. L'origen de l'exclusió que ha patit en la pràctica esportiva no es pot separar de la discriminació patida al llarg de la història. L'home ha estat situat al centre com a model masculí respecte a la dona, que ha quedat al marge de la humanitat. No és un fet aïllat, ja que la seva participació es veu disminuïda als àmbits que tradicionalment han estat considerats masculins, com el món laboral, polític, cultural... En canvi, aquesta participació es veu augmentada dins l'àmbit privat, i l'esport no n'és cap excepció.

Aquesta discriminació dins l'àmbit públic sorgeix amb la divisió sexual del treball i els rols diferenciats que la societat ha assignat a homes i dones. Així doncs, la participació de les dones en l'esport és paral·lela a la història del feminisme i a la presència progressiva de la dona a l'espai públic.

La majoria de les situacions d'inferioritat en les quals s'ha trobat la dona a l'activitat esportiva tenen unes arrels històriques que es basen fonamentalment en prejudicis i estereotips que tendeixen a justificar la superioritat d'un sexe sobre un altre. Aquests varien en funció de la societat i estaran sempre en relació directa amb la ideologia i els valors propis de cada època. Tal com veurem a continuació, aquests caràcters han estat producte d'un determinat context històric, social i cultural.

1.1. La dona esportista al llarg de la història

Durant molt temps l'esport ha sigut un terreny completament vetat a la dona. En la societat occidental, ha patit una discriminació fins ben entrat el segle XX.

Tot i així, durant l'antiguitat va haver-hi alguna excepció, com en el cas de les dones cretenques¹ que participaven en el salt del bou (esport on destacava la violència), o de les espartanes que havien estat educades en la lluita (amb caràcter eugenèsic², ja que la finalitat era millorar la seva capacitat de reproducció). És més, s'ha pogut distingir des de dones dansaires a l'Antic Egipte fins a referències d'uns Jocs Olímpics femenins, que es varen celebrar en honor a la deessa *Hera*.

A més, al llarg dels segles hi ha hagut falses concepcions sobre l'adequat desenvolupament físic de les dones. En l'etapa dels coneguts filòsofs Plató i Aristòtil,

¹ Els cretencs habitaven a l'illa de Creta (Grècia), o bé tenien relació amb aquesta illa del Mediterrani.

² L'eugenèsia és l'aplicació de lleis biològiques de l'herència al perfeccionament de les espècies.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

la dona no tenia dret a exercir activitat física, fins i tot a vegades ni assistir on se'n feia.

Un clar exemple seria remuntant 3.000 anys enrere, cap al 776 aC, quan a la ciutat d'Olímpia (Grècia) s'excloïa la participació de les dones no només com a esportistes sinó també com a espectadores. Només les dones solteres tenien dret a assistir als jocs. Si una dona casada observava els atletes en acció, la pena era la mort, ja que els atletes competien nus, exhibint els seus cossos com a símbol de perfecció i dedicació.

Torneig medieval de Manesse

Durant l'Edat Mitjana l'Església va ser qui va determinar la idea que es tenia de la dona, i ho feia segons la classe social a la qual pertanyia. Les nobles practicaven activitats físiques com ara la caça, tot i soler anar més sovint com a espectadores als torneigs.

Al Renaixement va donar pas al pensament humanista. Les investigacions i els nous invents van fer veure a la gent que l'home era capaç per fer coses per si mateix. El centre del món era l'home (antropocentrisme), no Déu (teocentrisme). Tot i així,

aquest avanç no va servir per donar-li a la dona el paper que es mereixia. En aquesta època, especialment al romanticisme (S.XVII i XVIII), la noblesa i la burgesia incipient van imposar un nou model de dona anomenat "dona fràgil dependent", atribuint-ho a tota dona malaltissa i vinculada tant a la llar com als espais privats.

El concepte d'esport modern va aparèixer al segle XIX. Va ser concebut com una pràctica que exclouïa socialment a qui no formés part de l'elit social, i que la pràctica del qual era exclusivament permesa als homes. Així doncs, l'esport es va constituir a partir de la creació d'un paradigma només masculí que situava les dones en una condició d'exclusió, o si més no, d'absoluta inferioritat.

Va sorgir lligat a la societat industrial, la burgesia i el creixent accés a l'educació. Tots els estudis coincideixen que va sorgir en una Anglaterra capitalista, cada cop més industrial i urbana, dominada per l'ideal social victorià, que va esdevenir una disciplina de les classes acomodades per a incentivar el domini masculí. Aquest ideal tenia una filosofia de vida que mantenia les dones marginades i allunyades de les noves pràctiques d'oci.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

L'esport va ser creat per als homes. Va ser un mitjà educatiu fonamental que transmetia valors com la virilitat, el coratge, el caràcter o l'homenia³. Tots aquests valors feien referència a qualitats dels homes, segons concepcions biològiques conservadores. Aquestes concepcions, acompanyades de mites i tradicions mèdiques, van contribuir a mantenir la dona allunyada de l'activitat esportiva, convencent-la que no era competent per a realitzar tals pràctiques a causa les diferències establertes entre els dos sexes.

Les diferències físiques entre la dona i l'home en les quals es basaven aquestes concepcions eren principalment la força masculina i la debilitat femenina. La imatge que la societat victoriana tenia de la feminitat provocava que la dona es mantingués delicada, fràgil, dependent i submissa, qualitats completament antagòniques als valors que es volien desenvolupar mitjançant l'esport, que s'expressaven amb aspectes com la força, velocitat, resistència i potència.

A més dels estereotips relacionats amb la consideració del cos femení, també hi havia valors que feien referència a la seva utilització. Aquesta actitud científica i mèdica conservadora que s'havia anat estenent considerava la dona com a reproductor de l'espècie, és a dir, amb un sol objectiu, que era la maternitat.

Es considerava que el seu cos no era per a ella sinó per als altres: en primer lloc, com a mare i receptora dels fills, en segon lloc, com a conquesta i possessió de l'home per al qui ha d'estar maca i per qui s'ha de resguardar, i finalment, des d'un punt de vista social, com a reproductora de la mateixa societat. Per tant, no podia permetre's les satisfaccions que l'home obtenia amb totes les activitats que realitzava.

Aquesta visió del seu cos es deu a la influència de l'educació física a la qual ha estat sotmesa la dona al llarg de la història (orientada en la millora de les seves funcions de mare i esposa). Les dones havien de seguir unes normes condicionades per la moral que hi havia entre els dos sexes. Així, es va difondre que només aquells exercicis que fossin aptes des de la perspectiva de la funció maternal o que servissin per exaltar els aspectes artístics i expressius, serien adequats per ella (com la gimnàstica artística o la rítmica).

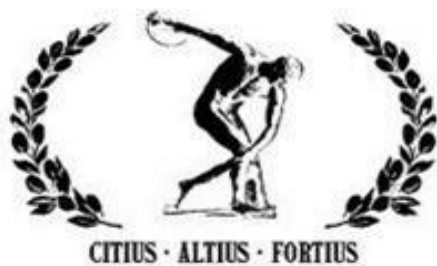
Inicis de la gimnàstica rítmica, S.XVIII

³ L'homenia és la qualitat de viril, és a dir, la virilitat. És una qualitat tradicionalment pròpia de l'home.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Els Jocs Olímpics de 1900 celebrats a París van obrir les portes a les dones, introduint alguna prova femenina, com és el cas del golf i el tennis (esports considerats aptes amb la suposada naturalesa femenina). En aquests Jocs, la participació femenina va limitar-se al golf i al tennis, dos esports practicats per les dones de classe alta que s'ajustaven a la concepció de feminitat de l'època. Van aconseguir agrupar molts competidors, 1.070, entre els quals hi havia 6 dones.

El canvi va ser evident, tenint en compte que als primers Jocs Olímpics a Atenes el 1896 les dones havien estat absents. Tot i així, la discriminació en aquesta competició seguia present. Un clar exemple és el pensament del renovador dels Jocs Olímpics moderns, Pierre de Coubertin, amb ideologia de la societat victoriana. Ell estava en contra de la presència de les dones als Jocs, tot argumentant que resultava antiestètica, poc interessant i incorrecta. Va ser ell qui, a l'inici de les Olimpíades Modernes, va manifestar el seu rebuig absolut a la seva participació, dient textualment:

Lema de les Olimpíades Modernes

<<Les dones només tenen una funció en l'esport, coronar el guanyador amb les garlandes del triomf>> (funció que ja havien desenvolupat en els Jocs de l'Antiga Grècia). És més, el lema de les olimpíades "*CITIUS, ALTIUS, FORTIUS*" (El més ràpid, el més alt, el més fort) exclouïa la dona, perquè aquestes capacitats físiques només podien ser atribuïdes als homes.

Aquesta forma d'entendre la naturalesa femenina i el paper social de la dona es va mantenir a Europa fins ben avançat el segle XX, fent que no hi hagués presència femenina en l'esport fins llavors. Les ciències mèdiques, amb arguments gens científics, seguien advertint del perill de l'esport per a la salut de les dones, fent referència a la seva capacitat reproductiva. Asseguraven que l'excés de pràctica esportiva podria fer malbé els òrgans reproductius femenins. Això va fer que durant algunes dècades més les dones fossin allunyades de l'esport, especialment d'aquell en el que hi havia contacte i de les pistes d'atletisme. Edició rere edició, el programa olímpic va permetre més participació femenina, encara que seguia marcat pels estereotips socials.

L'expansió econòmica dels anys 1920, però, va crear un nou model de dona moderna, culta i instruïda. De llavors ençà va començar a practicar esports (ciclisme, tennis,

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

esgrima, esquí, bàsquet, excursionisme i natació, entre d'altres), i gràcies al nou model femení es va redefinir el significat de feminitat, tot i que seguia present la mentalitat que només era apte aquell esport que fos adequat per a la salut de la dona i per a la maternitat.

A poc a poc, la dona va anar aconseguint un paper important als jocs, brindant espectacles fantàstics i aconseguint l'admiració i expectació del món. Moltes dones al llarg del S.XX van ser pioneres en les seves disciplines. És el cas, entre d'altres, de la tennista francesa Suzanne Lenglen i la gimnasta ucraïnesa Larissa Latynina: Lamentablement, la majoria dels seus noms no han perdurat en el temps.

Actualment, tot i que la situació ha millorat, determinades pràctiques esportives femenines segueixen sent rebutjades socialment. Com més allunyat estigui aquest esport de l'estereotip de feminitat, més gran és el rebuig. Això succeeix per exemple, amb la boxa, el rugbi i l'halterofília.

Pel que fa als Jocs olímpics aquests últims anys, cal destacar que hi ha hagut una millora respecte a la participació femenina. Per exemple, a les Olimpíades de Londres el 2012, el 45% del total dels atletes eren dones. A més, es va introduir la participació femenina a la boxa, que fins aleshores era l'única disciplina que no ho consentia. Tot i així, queden dos esports tancats als homes: la natació sincronitzada i la gimnàstica rítmica, per ser considerades disciplines més aptes per les dones⁴

Per tant, la dona està esforçant-se per a sortir d'aquest forat, i perquè tant un sexe com l'altre tinguin en un futur les mateixes possibilitats esportives.

1.1.1. La dona esportista a Espanya

Històricament a Espanya, igual que passava fora de les nostres fronteres, el món de l'esport era tradicionalment un món masculí i va ser amb la instauració de la II República el 1931, quan la dona va començar la seva incorporació completa a l'esport, situació que queda frenada dràsticament quan, un cop acabada la Guerra Civil i coincidint amb la repressió de les llibertats (especialment de la dona) s'imposa el franquisme, on el paper de la dona a l'activitat esportiva queda reduït a tenir un cos saludable per a poder complir el seu rol de mare.

⁴ Explicat més àmpliament a l'apartat 2.1. d'aquest treball.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

A més, de la mateixa manera que en tot Europa, es va condicionar l'exercici físic amb normes de la moral sexual de l'època, seguint certs patrons estètics que fomentaven i reforçaven tot el que fos femení i els aspectes artístics i expressius de les dones (raó per la qual es va potenciar la gimnàstica rítmica i la dansa).

A més d'aquestes idees configurades al segle XIX, van afegir-se les idees religioses (cristianes). El discurs situa la dona a l'àmbit de la llar, i defensa la seva submissió primerament als pares i, més tard, al seu marit, allunyant-la de la vida pública i de la feina fora de la llar.

A més, com en els altres casos de feixisme, la dona era exaltada com el "temple de la raça". A la dona se l'entén com a un ser superior a l'home per la seva capacitat per a tenir fills i pels seus atributs morals: dolçor, protecció i cura dels altres, sempre que se l'exclouï de la vida pública i del control del seu cos i actituds, aspecte que l'Església controla mitjançant pautes de comportament (especialment en referència a la forma de vestir i al comportament social basat en la puresa i decència formal).

A partir del 1960, la industrialització va produir un canvi tant en el món productiu i laboral com en les formes de vida (amb la incorporació de les dones al mercat de treball remunerat, l'aparició de les escoles mixtes...). A la dècada del 1970 va haver-hi una crisi que va comportar una reestructuració del sistema productiu i l'augment de l'atur, i va començar a generalitzar-se la pràctica d'esport de les dones. L'activitat física que exercien era una forma de socialitzar-se, a la vegada que es fomentaven aquells valors relacionats amb la vivència lúdica del mateix cos i la seva relació amb la salut. És a dir, no destacava pel rendiment ni la competitivitat.

Des de l'inici de l'època de la Transició (1975), hi ha hagut una incorporació progressiva de les dones al món de l'esport. De fet, a la dècada del 1980 van aparèixer les primeres campanyes on es promocionava l'esport per a tota la població, tant masculina com femenina.

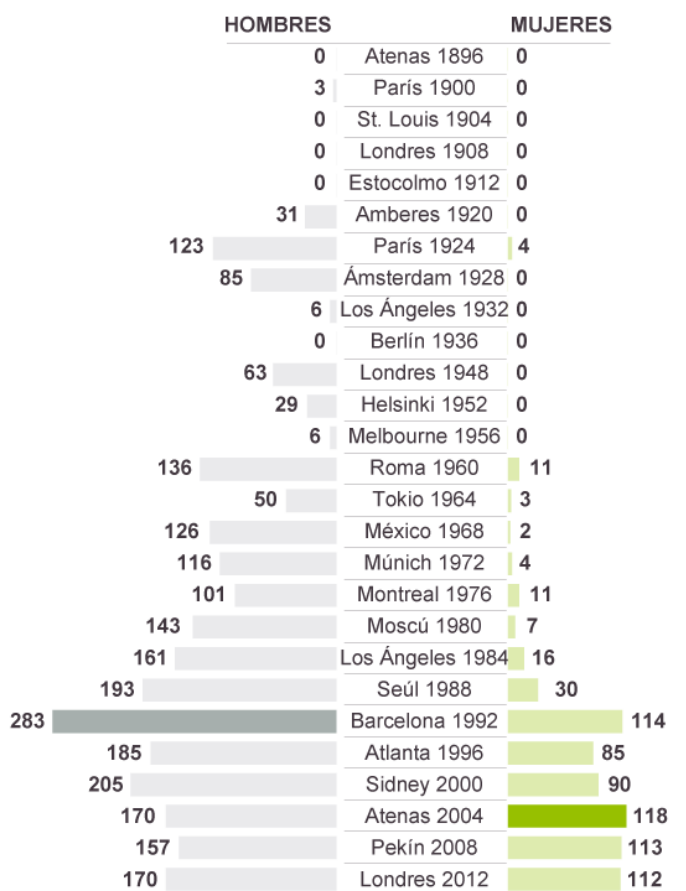
De llavors ençà, la participació de la dona en l'activitat esportiva segueix creixent, ja que ha aportat els seus valors i maneres de fer, especialment l'esportista d'elit, que té molta menys autoexigència tot i que pateix més discriminacions.

Per tant, la democràcia ha suposat la reconquesta dels drets de la dona, ja que ha causat un avanç important en la consolidació d'una educació integral per a la dona i participació en la vida pública.

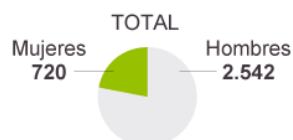
La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Aquí podem observar l'evolució de la participació de la dona esportista espanyola al llarg de la història dels Jocs Olímpics:

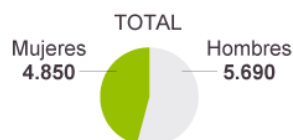
EVOLUCIÓN DE LA DELEGACIÓN ESPAÑOLA

▶ ATLETAS ESPAÑOLES

▶ ATLETAS EN LONDRES 2012

L'any que va comptar amb la major presència de dones va ser el 2004 a Atenes, amb un total de 118. Tot i així, cal destacar la seva absència en 12 dels Jocs Olímpics celebrats.

Pel contrari, l'any on més homes hi van participar va ser el 1992 a Barcelona, amb un total de 283.

2. Estereotips de gènere i aspectes sexistes

Moltes de les raons que expliquen les diferents concepcions de sexe dins l'esport són factors sociològics. El procés de desenvolupament de l'ésser humà és el resultat de la integració del que és biològic (propi de l'espècie) amb el que és psicològic i social, que fa referència a la forma en què cada individu viu i assumeix la seva pròpia identitat.

La paraula "estereotip" és una imatge que la societat construeix sobre un grup de gent. És fonamental per a conèixer el diferent paper que els homes i les dones han de complir, i que compleixen, en tots i cada un dels àmbits de la societat, i per tant, el paper que els i les esportistes juguen en la societat en particular. Els estereotips varien en funció de la societat que tinguem en consideració i sobretot, sempre estaran relacionades directament amb la ideologia i els valors propis de cada època.

S'han construït estereotips socials i culturals que són els que justifiquen la diferència dins l'àmbit esportiu entre l'home i la dona i que, a més a més, han creat unes barreres que la dona s'ha vist obligada a superar.

Sempre ha estat condicionada per una sèrie de mites i falses llegendes, que a més han limitat la seva participació en l'esport. En definitiva, no només es marcaven pautes de desigualtat, sinó també de discriminació.

Però no tot són aspectes socials, sinó que aquests interaccionen amb factors físics o biològics, amb els quals s'ha hagut d'enfrontar la dona: La seva suposada inferioritat enfront dels homes, la diferència de la seva capacitat física amb la masculina, la masculinitat del seu cos amb l'excés d'exercici físic i la presència d'esports no apropiats per a ella.

Totes aquestes idees, que seran explicades detalladament a continuació, són causes que han impedit que les dones accedissin a la pràctica esportiva.

2.1. Biològics

En l'activitat esportiva, els estereotips biològics són utilitzats a causa de la confusió entre les diferències anatòmiques i biològiques amb les possibilitats reals amb cada un dels sexes.

D'acord amb una interpretació biologista, el cos de la dona té unes característiques que estan relacionades amb el seu sexe i funció biològica essencial, que és la

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

reproducció. Aquesta concepció biologista té la base en l'educació i la cultura femenines al llarg de la seva història, i ha suposat dues coses: El cos de la dona no és per a ella, sinó pels altres; I també, que no pot dur a terme activitats que perjudiquin el seu fi biològic. Aquesta funció biològica ha orientat l'ús del seu cos dins la societat, havent de dirigir, per exemple, les seves energies a l'atracció de l'home, ja que el seu cos és per ell, i ella s'ha d'ocultar de realçar allò que l'home creu oportú i d'ocultar allò que pertany al seu marit. Aquesta orientació del seu cos envers els altres ha causat una limitació del seu gaudiment a través d'experiències corporals, com la pràctica esportiva.

2.1.1. Diferències anatòmiques, de resistència i força

Les dones tenen les extremitats més curtes i el cap més petit, són de menor estatura i pesen menys. Com a mitjana, la dona mesura 10,8 centímetres menys que l'home i pesa 10,15kg menys.

Un altre exemple seria la massa muscular, que és superior en els homes, ja que les hormones masculines produeixen testosterona. En canvi, les hormones femenines (progesterona i estrògens), acompanyades d'una quantitat de testosterona 20 cops inferior a la de l'home, provoquen una capacitat muscular menor en la dona.

A més, la recuperació de la respiració és més lenta, ja que la capacitat pulmonar de la dona és un 20% inferior que la masculina.

Contràriament, les dones tenen més flexibilitat. A més, proporcionalment el volum sanguini de la dona és major. El sistema nerviós femení reacciona més ràpidament, així com el seu cor pot transportar més oxigen.

Aquestes són algunes de les diferències entre els homes i les dones. Aquestes, però, han estat valorades seguint els cicles d'entrenament que es refereixen a experiències amb homes. Haurien d'estar relacionades amb el comportament hormonal i corporal de cada dona.

2.2. Socials i psicològics de feminitat i masculinitat

Des d'un principi, a la dona se li imposa el rol de la seva feminitat. Tradicionalment, la masculinitat i feminitat depèn del sexe biològic, però aquesta identificació del que és masculí o femení és senzillament una construcció social. Un clar exemple és l'atribució d'una nina a la nena, i la d'una pilota al nen.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

S'han promogut valors sociològics com la competència, la fortalesa física o l'agressivitat basades en capacitats motrius tradicionalment masculines com la força, la potència o la resistència, conceptes construïts per la societat. La definició de l'esport segons els seus trets més destacats (lluita, competitivitat, protagonisme, dominació, violència...) coincideix amb la que socialment se li ha atribuït a l'home.

Carlo Ancelotti, entrenador del club de futbol del Reial Madrid

Un exemple molt clar seria el de Carlo Ancelotti, entrenador del Reial Madrid, que en una roda de premsa que va tenir lloc el 12 de setembre de 2014, va dir el següent: <<El fútbol es un juego de Hombres, no de señoritas⁵>>. Això és el que va respondre en preguntar-li per l'estil de joc de l'Atlètic de Madrid, ja que es caracteritza per l'agressivitat. Ell s'hi ha excusat dient que el futbol no està fet per a les dones, i donant a entendre que les dones queden excloses d'aquest esport. Aquestes polèmiques declaracions augmenten la controvèrsia al voltant del masclisme al món de l'esport i en les institucions d'un esport en el qual les dones gairebé no compten per a res. El fet que referents esportius per a gran part de la societat com és Ancelotti situïn a les dones en segon pla dins la pràctica esportiva, fa reflexionar.

També són destacables les declaracions de Toni Nadal, entrenador i tiet del tennista Rafael Nadal, en referència a Gala León, nomenada capitana de l'equip masculí de la Copa Davis. Toni Nadal va dir textualment: <<Em sembla estrany>> ja que <<no coneix el circuit masculí, ni a la majoria dels tennistes, almenys a Rafa>>. <<Dins el vestuari es conviu molt, i no és normal que hi hagi una dona>> A més, també ha assegurat que <<hi ha hagut entrenadors masculins a la Copa federació>>, i que per exemple no s'imagina que <<una dona sigui entrenadora de la Selecció de futbol>>.⁶

⁵ Extret del diari online *Mundo Deportivo*. Notícia: *Carlo Ancelotti <<El fútbol es un juego para Hombres, no para señoritas>>* del 12/09/14. http://www.mundodeportivo.com/20140912/real-madrid/ancelotti-el-futbol-es-una-cosa-de-hombres-no-de-senoritas_54414955152.html

⁶ Extret del diari online *Marca*. Notícia: *Toni Nadal critica el nombramiento de Gala León* del 22/09/14 http://www.marca.com/2014/09/22/tenis/copa_davis/1411398811.html?a=7bd89c3b85408db62a7fd6bf27a40f97&t=1416572805

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Mentre l'home està cridat a desenvolupar habilitats en la vida pública, a la dona se li assigna la dedicació a la vida de la llar (tasques domèstiques i cura de les persones dependents). De fet, d'aquí ve la identificació que relaciona l'home amb el triomf, i la dona amb la submissió, la solidaritat, la comprensió...

El model de feminitat, també, està associat a trets suposadament femenins, com la delicadesa i la fragilitat corporal, la passivitat, la dependència i l'emotivitat. És a dir, trets contraris als considerats masculins i als requisits per la pràctica esportiva.

En haver-se imposat el model masculí de referència, la creixent incorporació de la dona a l'esport ha anat acompanyada de l'atribució de trets clarament masculins. Això és el que pot provocar un conflicte de rols per part de les dones quan realitzen pràctiques esportives, ja que aquests trets masculins són incompatibles amb el model tradicional de conducta i estètica femenina.

A través de trets estereotipats de l'home, aquest té la necessitat de demostrar la seva masculinitat, i això els és possible mitjançant la pràctica esportiva. Allà és quan duen a terme interaccions agressives i violentes que els consolidaran com a homes. És per això, un home ha de dur a terme aquelles disciplines esportives que coincideixin amb el model masculí. Quan aquest practiquen un esport que no hi coincideix, com podria ser la gimnàstica, la natació sincronitzada... (esports que promouen valors femenins, com la delicadesa i la fragilitat corporal, on destaca l'absència de força i agressivitat) poden ser vists com a efeminats i poc virils i socialment són més discriminats.

2.3. Altres mites i discriminacions sexuals

Cal destacar també la distribució social del temps, que és diferent en cada sexe. Tradicionalment, tot i que continua existint en l'actualitat, la posició de les dones està relacionada amb la família i les tasques domèstiques. A les nenes se les introdueix a les feines de la llar molt abans que els nens.

També està molt present a l'esport l'homofòbia, que sol ser un obstacle més perquè les dones puguin integrar-se en l'activitat esportiva. L'orientació sexual no té res a veure amb les capacitats atlètiques, però de totes maneres es manté el tòpic que afirma l'homosexualitat de les esportistes. Això pot tenir greus conseqüències, ja que aquesta discriminació pot causar des de por per part de les esportistes heterosexuals, fins a acabar provocant, en alguns casos, l'abandonament de les seves carreres

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

esportives. Una altra situació més dramàtica seria el casament de les dones homosexuals amb homes, per tal de donar una imatge heterosexual i sobretot per la por que tenen de perdre el seu patrocinador. Aquesta homofòbia, a més de discriminar les dones lesbianes, també manté l'estereotip que els esports masculinitzen la dona.

També cal fer referència als salaris, on també s'estén la discriminació de la dona. Les dones esportistes reben menys salaris. D'aquesta manera, pels homes l'esport es converteix en la seva feina, no tenint la necessitat de compaginar-ho amb altres. Algunes dones, en canvi, han de compaginar la seva carrera esportiva amb estudis o altres feines per així poder-se guanyar la vida un cop retirades.

Un altre aspecte discriminatori seria la mínima presència de la dona en la direcció, organització i gestió de l'esport. La major part dels càrrecs de responsabilitat dins les federacions els porten a terme els homes, la qual cosa fa pensar que és al sexe masculí on està dirigida la gestió de l'esport.

3. La dona esportista als mitjans de comunicació

3.1. Els mitjans de comunicació i l'esport

L'esport, que s'ha expandit a la societat al llarg del segle XX, s'ha convertit en un àmbit molt productiu al segle XXI, a causa de la influència dels mitjans de comunicació. Gràcies al desenvolupament dels anys vint i trenta dels diaris i de la ràdio, va haver-hi una ràpida difusió d'informacions i esdeveniments esportius. Els interessos comercials d'aquests dos mitjans de comunicació han vist en l'esport una possibilitat d'atraure els receptors.

Aquesta relació entre els mitjans i l'esport va augmentar als anys cinquanta, quan va aparèixer la televisió comercial. Des de llavors el benefici mutu de la televisió i l'esport es va fer encara més evident, de manera que actualment, sembla impossible imaginar-se una televisió que no ofereixi retransmissions esportives, de la mateixa manera que resulta difícil pensar en la popularitat de l'esport sense la contribució de la televisió.

Però la televisió no ha estat l'únic mitjà de comunicació que ha impactat en gran mesura en la informació i esdeveniments esportius: la ràdio i els diaris també han tingut un paper important. Un fet que caldria destacar és el de la premsa espanyola, on entre els dotze diaris més llegits pels lectors s'hi troben quatre diaris esportius, un dels quals ocupa des de 1994 el primer lloc dels diaris més llegits i difosos.

El diari *Marca* encapçala la llista del nombre de lectors diaris, amb 2.870.000. El segueix el diari *AS*, amb 1.426.000. El tercer lloc, l'ocupa el diari *Sport*, amb 678.000 lectors diaris, seguit finalment pel diari *Mundo Deportivo*, amb 672.000.

Caldria preguntar-se què és el que fa que l'esport sigui un dels àmbits preferits dels mitjans de comunicació. L'augment d'influència dels mitjans a l'esport ha despertat dures crítiques. Tal com diu el sociòleg italià Giovanni Sartori, la societat és receptora i consumidora passiva de la versió de la realitat que els mitjans creen ideològicament. Aquesta realitat social, la filtren els mitjans, i aquests la transmeten com la vertadera realitat, aquella que comparteixen tots els espectadors. Per tant, els mitjans expliquen la seva veritat, però, conscientment o no, estan construint la veritat de tota la societat.

Els mitjans de comunicació s'estan convertint cada vegada més en el "personatge coprotagonista" de tot el que són competicions i/o altres esdeveniments esportius. Segons les seves necessitats, s'han hagut de modificar molts calendaris esportius. Durant els últims anys ha anat augmentant l'adequació de l'esport a les exigències televisives.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Un exemple molt clar és el cas dels campionats d'atletisme, on actualment, s'ha limitat la quantitat de sortides nul·les en les proves de velocitat. La raó per la qual s'ha produït això és la necessitat d'ajustar-se als horaris de les televisions que s'encarreguen de retransmetre-ho en directe, ja que tot el que sigui un retard afectarà tota la seva programació. Això també passa en els partits de bàsquet, on es produeixen temps morts, i per tant, s'ha d'interrompre el partit per interessos televisius.

Retransmissió d' un partit de bàsquet

Al llarg dels anys l'audiència esportiva ha anat augmentant, per això es diu que l'esport ha canviat el seu perfil. Els mitjans intenten captar i mantenir-la a través de tecnologies avançades, per així augmentar el nombre d'espectadors en les retransmissions esportives per televisió.

Avui dia, gràcies a l'avanç de les noves tecnologies, la televisió mostra diferents punts de vista per veure un esdeveniment esportiu, com les càmeres lentes, càmeres que envolten l'estadi... Hi ha hagut tanta evolució que fins i tot provoquen una millor apreciació que la que es veu al mateix recinte esportiu.

La manera de transmetre la informació periodística també ha canviat i està canviant d'estil. Miguel de Moragas ⁷ creu que s'està produint una "telenovel·lització" de l'esport⁸, ja que la pràctica esportiva és transmesa cada cop més com si fos una història de ficció. Aquesta informació, doncs, passa a ser, tal com assegura Javier Durán González ⁹, <<premsa rosa masculina>>.

La voluntat de voler omplir més i més temps d'informació esportiva fa que s'informi d'aquells temes menys significants, com seria l'alimentació dels esportistes abans d'un partit, de les hores diàries que dormen, entre d'altres. Però no tan sols això, sinó que els mitjans s'han acostumat a donar a conèixer la vida personal dels ídols de la societat, els èxits dels quals ja no són suficients per informar, sinó que es recorre a tot el que forma part de la seva vida íntima.

⁷ Miguel de Moragas, catedràtic de Teoria de la Comunicació i actual director de l'Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

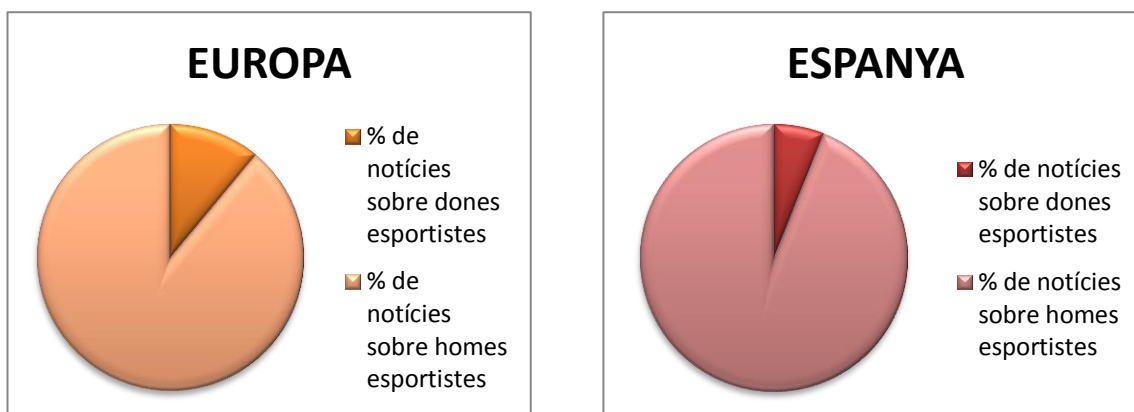
⁸ Concepte descrit al llibre *Deporte y calidad de vida* (Associació Espanyola d'investigació social aplicada a l'esport), a l'apartat *Deporte y medios de comunicación: una propuesta hacia una educación responsable ante grandes espectáculos deportivos televisados*.

⁹ Durán González, doctor en Ciències Polítiques i Sociologia de la Facultat de Ciències de l'Activitat física i de l'esport.

3.2. Invisibilitat de la dona als mitjans de comunicació

És un fet destacable l'absència mediàtica de la dona en els campionats, jocs, jornades i qualsevol acte en el qual estiguin involucrades. Tot i que la seva representació als mitjans respecte als homes no és equilibrada en cap àmbit, on existeix una diferència abismal és especialment, en l'esport.

Segons una investigació anomenada *¿Quién figura en las noticias?*, realitzada pel *Proyecto de Monitoreo Global de los Medios* a 108 països el setembre de 2010, les dones acaparen un 11% de les informacions esportives; els homes, en canvi, un 89%. Els resultats dins l'Estat Espanyol són encara més desesperançadors, ja que només un 6% de les informacions d'esport parlen sobre les dones esportistes, contrastant amb el percentatge dels homes, que se situa en un 94%:

Font: document "Mujer, deporte y los medios de comunicación"

La professió periodística justifica l'absència als mitjans de l'esport practicat per dones afirmant que hi ha moltes menys nenes, adolescents i dones que fan esport, que homes. A més, asseguren que les esportistes tenen menys èxits esportius, i que quan n'aconsegueixin, augmentarà la seva presència als mitjans. Aquestes afirmacions, però, no coincideixen amb els fets, ja que per exemple el 2007, dels 504 rècords d'Espanya 223 van ser establerts per dones. També, el 2009, les dones van aconseguir el mateix nombre de medalles que els homes al Campionat del Món: 12 (amb un balanç en or positiu per a les dones 4 de 6). Un altre exemple seria als Jocs Olímpics de Londres del 2012, quan les dones van aconseguir un total d'11 medalles, 5 més que els homes, que en van aconseguir 6 (amb un balanç en or positiu per les dones, 1 de 2).

La població està al dia de l'escassa representació de l'esport practicat per les dones als mitjans. Això és el que queda reflectit en l'*Enquesta sobre els hàbits esportius a*

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Espanya 2010, realitzada pel Consell Superior d'Esports. En l'enquesta sortia que un 88% dels homes i un 87% de les dones eren conscients que els mitjans informaven molt més sobre l'esport practicat per homes que sobre el practicat per dones.

Els mitjans però, per tal de justificar-ho, asseguren que a l'audiència se li ha de donar el que demana, i que el que demana l'audiència és el que s'està retransmetent actualment. Alfredo Martínez, periodista esportiu d'*Onda Cero*, creu que *<<és la llei de l'oferta i la demanda. No sempre és ciència certa però els mitjans privats busquen rendibilitat a través de les audiències. I majoritàriament les donen les notícies de l'esport masculí.>>*

A més, en l'enquesta que hem realitzat a 87 persones mostra que el 89,8% dels homes i el 89,2% de les dones estan d'acord amb el que asseguren els mitjans.¹⁰

Tot i així, en l'enquesta anterior ¹¹realitzada pel Consell Superior d'Esports, el 80% de les dones i el 72% dels homes afirmaven que el temps de les retransmissions dedicades a l'esport practicat pels homes i el practicat per les dones hauria d'estar equilibrat, ocupant la mateixa duració en horari de màxima audiència.

Aquest equilibri total, però, segons Alfredo Martínez ¹² és *<<difícil>>*, Assegura que *<<arribarà a ser més proper el tracte però el poder del futbol masculí no crec que arribi a assolir cap disciplina femenina>>*.

Maria Fernàndez¹³, periodista esportiva de TV3, assegura que un equilibri forçat no és la solució, sinó que aposta més per *<<fer una bona lectura de la realitat i representar-la de la millor manera possible en els mitjans de comunicació>>*.

3.3. Mitjans, influència en la societat

Els mitjans de comunicació tenen una gran presència en el nostre dia a dia. A més d'informar i entretenir, desenvolupen una tasca important com a generadors d'opinió que consisteix en difondre idees, valors, formes de pensar i a incidir a potenciar la presència d'estereotips que construeixen la nostra visió del món i la concepció de nosaltres mateixos a la vegada que influeixen en els hàbits de vida i les conductes (és a dir, en les maneres de dir, fer i pensar dels ciutadans), entre ells la pràctica esportiva.

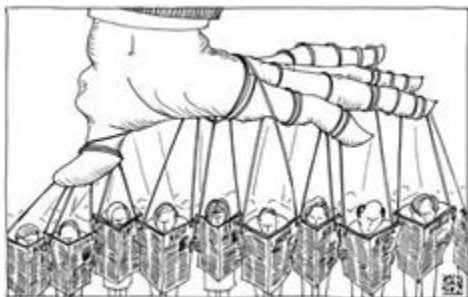
¹⁰ Explicat més àmpliament al punt 4.3. d'aquest treball.

¹¹ Enquesta sobre els hàbits esportius a Espanya, 2010 (Consell Superior d'Esports).

¹² Periodista espanyol i narrador radiofònic dels partits del Futbol Club Barcelona. Entrevista comentada al punt 4.2. d'aquest treball, i per veure-la íntegra cal anar a l'annex IV.

¹³ Presentadora de les notícies esportives de TV3. Entrevista comentada al punt 4.2. d'aquest treball, i per veure-la íntegra cal anar a l'annex IV.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Societat, "titella" dels mitjans

importància, llavors, la versió que els que manegen els missatges ens vulguin fer arribar de la realitat.

En l'actual societat de consum de masses, el paper que té la dona en l'esport és transmès pels mitjans de comunicació. Ells són els que integren rols, valors i normes a través de pautes lingüístiques, ideològiques i de comportament, de manera que influeixen sobre la percepció de l'audiència respecte als assumptes importants i els que no ho són. D'entre tots els temes, escenaris i personatges possibles, els mitjans decideixen aquells sobre els quals informaran, ja sigui per interessos econòmics (vendes, expansió, audiència), polítics (interessos i estratègies de grup) o socials (valors, creences, tradicions). La informació esportiva actual, doncs, se centra en la promoció de l'esport practicat per homes. El que transmeten a la societat, per tant, és molt més important que l'esport practicat per dones.

Tal com deia Ana María Vigara, Catedràtica de la Universitat Complutense de la Facultat de Comunicació de Madrid i autora, <<la maquinària, poderosa (molt poderosa), dels mitjans de comunicació al servei de l'esport masculí (privilegiadament, del futbol masculí) i dels models esportius masculins produeix, sense proposar-s'ho, la invisibilitat de l'esport femení.>>¹⁴

Cal tenir en compte, tal com afirma Vigara, el poder que té el futbol en l'actualitat, ja que és la varietat esportiva més popular. Els mitjans de comunicació han sabut aprofitar-se del fanatisme que existeix al futbol, i de tots els diners que aquest esport genera. Per tant, aquest aspecte afavoreix encara més l'absència de la dona esportista als mitjans de comunicació.

¹⁴ Ana María Vigara, *La construcción de las noticias deportivas desde una mirada androcéntrica. De la invisibilidad a los estereotipos de la mujer deportista*. Vivat academia nº113 <http://pendientedemigracion.ucm.es/info/vivataca/numeros/n113/PDFs/Rojas.pdf>

3.4. Paper incisiu en la pràctica esportiva femenina

Avui dia, els models socials que arriben als nens i nenes són creats pels mitjans, en especial els ídols esportius. D'aquesta manera, en mostrar majoritàriament els èxits de referents masculins com Messi, Nadal, Cristiano Ronaldo i Alonso, els nens i els joves troben referents positius a l'hora de practicar esport, mentre que les nenes i les joves no en tenen. Però no només els nens i nenes, sinó que també hi ha aquelles dones esportistes que s'esforcen, s'entrenen i obtenen èxit dins l'àmbit esportiu, però que són invisibles per als mitjans. Tot i ser dones exemplars, no són transmeses com a referents pels mitjans i consegüentment, no existeix cap mena de valor positiu que arribi a les dones.

Aquesta percepció perjudica greument els interessos de les nenes i adolescents, ja que no troben models de referència i d'èxit que les animarien a començar, treballar i realitzar-se dins l'àmbit esportiu.

3.5. Sexisme en els mitjans

Els mitjans de comunicació esportius són acusats molt sovint de fer servir un discurs sexista¹⁵, fruit d'una visió de la realitat ja present en temps passats. Aquest sexisme informatiu es pot veure en els continguts esportius (predominantment masculins), en les imatges de notícies esportives, i en la presentació formal al públic en fer ús d'un llenguatge que utilitza tòpics i estereotips tradicionals que mantenen les desigualtats entre homes i dones, provocant una enorme influència al públic massiu al qual va dirigit.

La demostració més evident de sexisme per part del periodisme esportiu es troba en la invisibilitat de l'esport practicat per dones. Aquest tracte discriminatori va més enllà del sexisme que apareix als continguts esportius, ja que s'ha convertit en un sexisme informatiu que distorsiona el protagonisme de les dones i dels seus respectius èxits i fracassos.

És especialment sexista la tendència a centrar-se en altres aspectes com poden ser l'estat d'ànim i els detalls de la vida personal de l'esportista¹⁶, en comptes d'informar l'audiència sobre temes exclusivament esportius. Però aquests no són les úniques tendències sexistes, ja que els mitjans fan moltes referències a la bellesa i vestimenta de les dones esportistes.

¹⁵ Un discurs sexista és aquell que conté una actitud discriminatòria cap a les persones del sexe oposat o que distingeix a les persones segons el seu sexe, sense atendre a altres consideracions.

¹⁶ Explicat àmpliament a l'apartat 3.5.1.5. del treball.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Això però, no significa que no hi hagi notícies esportives masculines que facin referència a aquests aspectes descrits anteriorment. El que passa és que, quan hi ha informacions d'aquest tipus sobre els homes, l'impacte de gènere no és el mateix, és a dir, la consideració dels mitjans no té el mateix efecte si l'actuació que es critica recau sobre qui majoritàriament gaudeix de la glòria i del reconeixement històric de l'esport (els homes), que sobre les dones.

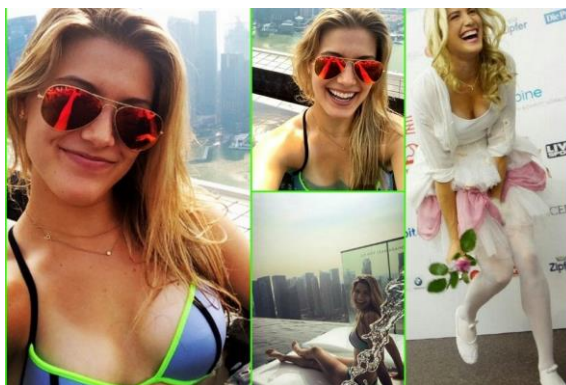
3.5.1. Estereotips i aspectes sexistes reforçats pels mitjans

3.5.1.1. Bellesa

És l'estereotip més utilitzat pels mitjans. L'esportista sol sortir a les informacions esportives com a objecte sexual de desig i com a reclam informatiu. Així doncs, totes aquelles dones atractives surten contínuament als mitjans i curiosament, a vegades aconseguen més patrocinis que aquelles que han guanyat un major nombre de premis. Fins i tot, una dona esportista pot ser patrocinada sense haver guanyat cap premi, ja que d'aquesta manera s'aconseguirà retenir l'audiència masculina.

Centrar-se a donar informació sobre notícies extraesportives que no tenen res a veure amb els èxits o esdeveniments esportius provoca un menor protagonisme de les dones esportistes que obtenen recompensa del seu rendiment i del seu èxit professional, i per tant, fa que es mantingui el domini masculí.

La notícia publicada al diari *Mundo Deportivo* el 15 d'octubre de 2014 és una demostració de l'atenció que capta la dona per la seva atracció física. Eugenie Bouchard, tennista que va quedar finalista al torneig de Wimbledon, ha sigut el centre d'aquesta notícia, que recull el titular següent <<Eugenie Bouchard, la nueva reina del tenis>>¹⁷

Fotografia de la notícia

¹⁷ Extret del diari online *Mundo Deportivo*. Notícia *Eugenie Bouchard, la nueva reina del tenis'* del 15/10/14. http://www.mundodeportivo.com/20141014/tenis/eugenie-bouchard-la-nueva-reina-del-tenis_54417120547.html. Analitzada més àmpliament a l'apartat 4.1.2.2. d'aquest treball.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Eugenie Bouchard no destaca per haver guanyat cap premi, ja que va perdre la final del torneig de Wimbledon, sinó que se la considera la nova 'reina' del tennis gràcies a la seva bellesa.

Altrament, aquelles dones que no encaixen en l'ideal de bellesa masculí, encara que siguin grans professionals, reben un tractament més marginal als mitjans.

El periodista Manel Serras, al diari El País (29/01/1996), va referir-se a Mónica Seles <<No és guapa, està obesa, té un joc monolític, però és la reina indiscutible del circuit femení del tennis (...) I és ara quan tot el món pot descobrir que sota de la Mònica Selés més grassa, menys àgil, més maldestra hi ha una personalitat més forta, menys preocupada per les aparences socials, menys voluble, és impermeable>>¹⁸.

Aquest fragment contrasta amb un altre escrit pel mateix Manel Serras sobre l'ex-tennista Sergi Bruguera, el contingut del qual és el següent << El tennis espanyol gaudeix de bona salut. I Sergi Bruguera, el seu 'vaixell insígnia' dels últims anys, sembla haver recuperat el to i el joc. (...) La seva actitud, almenys, és l'adequada. Potser, com diu, encara li falti una mica per aconseguir la plena forma. De moment, la qualitat del seu tennis i la gana de victòries li han permès classificar-se per a la segona ronda, (...) >>¹⁹

Com es pot veure, al primer fragment hi predomina la descripció física de la tennista. Se li dóna tanta importància al seu físic, que sembla que la informació que dóna sobre el seu regnat indiscutible al circuit femení de tennis sigui irrellevant. En canvi, el segon fragment forma part d'una notícia en la qual no apareix cap descripció física que no estigui relacionada amb la pràctica esportiva que exerceix, sinó que se li dóna rellevància a la informació explícitament esportiva, explicant el bon moment de forma del tennista. La descripció física que es fa a la primera notícia reforça els estereotips de gènere respecte al físic.

Aquests són dos dels molts aspectes sexistes. Desgraciadament, avui dia hi ha molts més casos.

Per exemple, les fotografies de dones esportistes que surten a les informacions esportives no sempre fan referència a la seva participació en l'esdeveniment de la notícia. Als homes, en canvi, se'ls sol veure molt més en acció que no pas posant. Ho ha demostrat una investigació realitzada per *Women's Sport Foundation*, la qual va

¹⁸ Extret del diari online El País. Notícia *Seles vuelve a reinar* del 29/01/96. http://elpais.com/diario/1996/01/29/deportes/822870008_850215.html

¹⁹ Extret del diari online El País. Notícia *Bruguera evidencia su mejoría* del 28/05/96. http://elpais.com/diario/1996/05/28/deportes/833234414_850215.html

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

consistir a analitzar fotografies dels Jocs Olímpics d'hivern del 2010. El 58,2% dels esportistes van ser fotografiats durant la pràctica esportiva, i el 29,3% en posats. En canvi, en el cas de les esportistes, el 47,3% de les fotografies van ser preses mentre estaven en acció, i el 38,2% de posats. Les fotografies utilitzades per aquesta investigació van ser recollides a quatre dels diaris més importants nord-americans i a dos periòdics esportius digitals que informaven d'aquells Jocs Olímpics.

Es comet un greu error quan es descriu a les esportistes com a femenines i físicament atractives i no com a esportistes que són. Les dones es mereixen ser tractades respectant les seves capacitats atlètiques, i no fent predominar el seu atractiu.

Fotografia de la notícia

Les vacances d'Alex Morgan, una famosa futbolista dels Estats Units, han estat centre de la notícia a *Mundo Deportivo*. Hi apareix un reportatge fotogràfic, encapçalat pel titular *«La despedida de soltera en Hawaii de una de las futbolistas USA más bellas»*²⁰. A més, al peu d'algunes de les fotografies apareix el següent: *«La guapa jugadora nord-americana Alex Morgan es casarà amb el també futbolista Servando Carrasco. El comiat de soltera ha estat a Hawaii juntament amb les seves amigues. Totes elles van compartir les fotografies a Instagram.»* No és adequat informar sobre, primer de tot, la vida personal d'una futbolista, ni en segon lloc, destacar-la pel seu atractiu físic.

3.5.1.2. Notícies i actes polèmics

Aquest estereotip fa referència a anècdotes de les esportistes que no haurien de tenir cap mena d'atenció mediàtica, però que contràriament, són informades pels mitjans.

Fets com poden ser fotografies en accions desafortunades, moments humorístics, etc. durant l'activitat esportiva, són captats pels mitjans de comunicació, que s'encarreguen d'informar-ne al respecte.

²⁰ Extret del diari online Mundo Deportivo. Notícia analitzada més àmpliament al punt 4.1.2.1. del treball. http://www.mundodeportivo.com/20141115/futbol/internacional/la-despedida-de-soltera-de-alex-morgan-en-hawaii_54419915162.html.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Si les dones esportistes sortissin més representades als mitjans de comunicació, podria considerar-se com un fet anecdòtic que apareguessin moments com aquests en les informacions esportives. La realitat, però, converteix l'anècdota en una discriminació sexista.

És més, en algunes ocasions no s'ha tractat de simples anècdotes humorístiques, sinó que a vegades les dones han protagonitzat accions polèmiques.

Es pot veure clarament en dues notícies que han estat comparades*. La primera (notícia A) té com a titular <<La sugerente foto de celebración en el vestuario del Brondby femenino>>, i el de la segona (notícia B) <<El Bayern revalida el título de la Telekom Cup con un festival de fútbol>>²¹. A la foto de la notícia A hi apareix l'equip de futbol femení danès celebrant haver guanyat un partit important. Algunes noies van sense pantalons. A la notícia B apareixen els jugadors de l'equip de futbol masculí alemany, el Bayern de Munich, celebrant la revalidació d'un títol. Tots ells van sense samarreta. Tot i així, el centre de la notícia A és la repercussió que ha tingut la fotografia de la celebració de l'equip de futbol femení danès, i el de la notícia B és el títol que ha tornat a guanyar el Bayern, sense mencionar que vagin sense samarreta.

3.5.1.3. Llenguatge sexista

<<El llenguatge és la forma de comunicació entre les persones i al mateix temps, el dispositiu utilitzat per a representar la realitat. També és un element evolutiu on es van afegint conceptes nous o suprimint els que cauen en desús. És normal, per això, que el llenguatge quasi sempre vagi per darrere o no avanci a la mateixa velocitat que ho fa la nostra societat²²>>.

La professió periodística utilitza el llenguatge per fer arribar la informació a l'audiència. A través d'ell poden explicar de forma clara la realitat que han de transmetre, i les paraules fan que aquesta realitat tingui significat. En l'actual societat de masses, interactuem amb les altres persones mitjançant la comunicació.

La utilització d'un llenguatge androcèntric, on hi ha una visió del món des d'un punt de vista masculí, limita l'esperança femenina d'aconseguir tot allò que es vol proposar.

²¹Notícies extretes del diari online *Mundo Deportivo*. Notícies analitzades més àmpliament al punt 4.1.2. del treball. http://www.mundodeportivo.com/20141117/futbol/femenino/la-sugerente-foto-de-celebracion-en-el-vestuario-del-brondby-femenino_54419388604.html Notícia A
http://www.mundodeportivo.com/20140727/futbol/internacional/0-3-el-bayern-revalida-el-titulo-de-la-telekom-cup-con-un-festival-de-futbol_54412268860.html Notícia B

²² *La presència d'estereotips als mitjans de comunicació: anàlisi de la premsa digital espanyola*, (Projecte d'investigació promogut i finançat per la direcció General de la Dona de la Conselleria d'Ocupació i Dona de la Comunitat de Madrid

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Aquest tipus de llenguatge comença en el moment en què s'aparta les dones de la realitat, i es tracta d'assumir com a model o representació de l'ésser humà l'home i concebre tota la realitat des d'un model masculí que s'imposa als dos gèneres.

Les informacions esportives solen fer referència a les dones esportistes amb adjectius diminutius i frases condescendents, que afavoreixen que la societat les tracti com a éssers inferiors que els homes.

Una clara mostra seria el titular <<*El adiós de la sirenita más medallista de Espanya*>>²³, del diari online *Mirada21*, de La universitat Francisco de Vitoria de Madrid. Tot i que aquest titular ens vol fer veure l'exitosa carrera esportiva de l'ex nadadora de natació sincronitzada Andrea Fuentes, la paraula "sirenita" no és l'apropiada, ja que devalua els aspectes per la qual se l'ha destacat (lluita, talent, constància...).

Aquí tenim els usos sexistes que més s'utilitza als mitjans de comunicació:

- *ÚS DEL MASCULÍ COM A GENÈRIC:*

Ús de substantius: l'*esportista*, els *entrenadors*, els *esportistes*.

Ús de determinants inclusius: *Tots*, *alguns*, *diversos*.

-Solució: No posar el masculí com a terme genèric (els esportistes) quan engloba homes i dones.

Exemple: Els directius → equip directiu, la direcció. O també, usar "persones" per generalitzar: Les persones escollides (No: els escollits).

-Per a referències universals, treure el subjecte. "Els esportistes han de gaudir..." per "És necessari gaudir."

-Utilitzar determinants invariables (*Cada*, *la majoria de*, *gran part...*)

- *ÚS ARBITRARI DE L'ORDRE D'APARICIÓ:*

Prioritzar els homes en l'enumeració de persones dels dos sexes: "Els jugadors i les jugadores..."

²³ *Mirada21.es*, diari de La universitat Francisco de Vitoria) <http://www.mirada21.es/detalle-noticia/el-adios-de-la-sirenita-mas-medallista-de-espana-7838>

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

·Solució: A l'hora de mencionar formes masculines i femenines, alterar l'ordre no posant sempre el masculí per davant: << Les jugadores i els jugadors...>>

- ÚS DE TERMES COMUNS AMB ARTICLES I DETERMINANTS:

Els integrants de l'equip han visitat...

·Solució: -Utilitzar termes comuns sense articles ni determinants: *Integrants de l'equip han visitat...* Així, s'eviten els articles "els i "les".

- ÚS INNECESSARI DE LA PARAULA "DONA":

És una dona àrbitra. En canvi, amb els homes no s'utilitza: *És un àrbitre.*

·Solució: Evitar la utilització del terme <<dona>> abans del títol professional (<<És una dona entrenadora>>), ja que quan es refereixen a un home es diu <<És entrenador>>.

- ÚS D'ADJECTIUS VARIABLES A L'HORA DE DESCRIBURE:

Qualsevol esportista necessita ser musculós i llest.

·Solució: -Posar més adjectius invariables, és a dir, canviar *llest* per *intel·ligent*, ja que aquest darrer només té una forma per dir-ho. I *musculós*, canviar-ho a verb. Qualsevol esportista necessita tenir molta força i ser intel·ligent.

- ÚS D'ADJECTIUS MASCULINS:

·Solució: -Substituir els adjectius masculins: Els jugadors es van mostrar ~~contraris~~ a... en contra.

Un altre aspecte que cal destacar és el costum de no qualificar els esdeveniments esportius masculins com a tals i, en canvi, si fer-ho amb els femenins. Això s'anomena falta de precisió, un dels aspectes exigibles al llenguatge periodístic, que també ha de ser breu, simple i concret, entre d'altres. Hi ha campionats del món tant masculins com femenins, però tot i així es tendeix a referir-se als esdeveniments masculins com si fossin els únics, com per exemple el Campionat Mundial de Futbol i el d'Handbol.

Tot i així, cal destacar que això prové d'una societat que ha estat sempre masclista. És a dir, aquest llenguatge sexista és transmès moltes vegades de manera inconscient, ja que la manera d'escriure i parlar de la societat actual reflecteix idees procedents de la

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

cultura patriarcal²⁴ Al llarg de la història, l'home ha estat la mesura de totes les coses: d'aquí l'ús de la paraula "home" com a genèrica.

Rosa Montero al diari *El País* va dir el següent: <<la llengua reproduïx fidelment el que hi ha sota. I les societats no són neutres, el món no és neutre, el pensament no és neutre, les paraules no són neutres. Una societat masculista i patriarcal, com totes ho han estat durant mil·lennis, construeix una llengua patriarcal i masculista. >> A més, assegura que <<quan canvien substancialment les idees, la vida i els costums d'una societat, canvia també la llengua²⁵>>.

3.5.1.4. Control de les emocions segons el sexe

En la descripció de l'actuació esportiva dels ídols masculins, destaca la rellevància de la masculinitat, que està representada de moltes maneres diferents.

La majoria d'esportistes masculins no volen que es mostri qualsevol aspecte seu que no sigui associat amb l'estereotip de masculinitat. És més, està demostrat que als pares i mares els era indiferent que les seves filles desenvolupessin característiques que solien ser associades a la masculinitat: La competició, agressivitat, ambició, seguretat, força... Però això sí, rebutjaven que els seus fills s'allunyessin d'aquesta masculinitat. <<Aquesta asimetria de gènere reflecteix els valors culturals de la masculinitat assumits des de sempre i la devaluació de la feminitat; és acceptable per a molts pares que les nenes adoptin algunes característiques masculines; però el noi que valora o mostra característiques culturalment definides com a "femenines" sol ser estigmatitzat, ridiculitzat, vist com un fracàs.>>²⁶

Els assumptes emotius i d'interès humà són il·lustrats a través d'imatges femenines i textos que fan al·lusions a les esportistes, i això reforça els estereotips tradicionals. Els esportistes també solen expressar el que senten davant l'èxit o fins i tot del fracàs, però no està considerat una reacció masculina freqüent.

A aquest tema fa referència l'autora Núria Puig, que creu que << S'ha de reivindicar i fer visible la part positiva i oculta de la masculinitat, que era tabú per als homes i que, en conseqüència, no podien mostrar>>. Per aquesta raó diu que << les emocions, les debilitats, les rivalitats poden posar-se al descobert i no ser negades. Així s'evitarien

²⁴ Relatiu a l'autoritat i govern.

²⁵ *Letra pequeña*, Rosa Montero. Diari *El País*.

²⁶ Michael Messner, a la investigació *It's all for the Kids, Genderm families, and Youth Sports*.

mals tràngols als esportistes quan els cauen llàgrimes i les han de controlar en públic²⁷>>.

3.5.1.5. Altres aspectes sexistes

Èxit masculí, rivalitat i fracàs femenins

Sovint, la informació esportiva destaca les relacions estereotipades de competència, deslleialtat i enemistat que tenen les dones a l'hora de fer esport, a més del seu fracàs en aquest àmbit.

Això no vol dir que no hi hagi notícies que facin referència a la rivalitat entre els homes i al seu fracàs esportiu. És més, no passaria res si les notícies esportives femenines estiguessin equilibrades quantitativament amb les dels homes. Però, tal com s'ha dit abans, la realitat és una altra.

Referències a la vida personal i extraesportiva de la dona

L'atenció que es presta a tots aquests aspectes personals i familiars de la dona esportista provoca l'eliminació d'identitats tan importants com són la independència, l'autonomia i la participació activa en la societat més enllà de les tasques domèstiques. En tot cas, aquest desequilibri no es produiria si això succeís d'igual manera amb els homes.

Aquesta conducta mediàtica consisteix a no tenir en compte quan és necessari informar sobre la raó per la qual ha sigut protagonista en la notícia, que seria per haver format part d'un esdeveniment esportiu. Tampoc destaca per tot l'esforç que ha realitzat ni pel talent que posseeix, ja que aquestes qualitats són atribuïdes als homes. Quan els mitjans publiquen una notícia, a vegades aquesta fa referència a la seva vida personal i privada, que no té res a veure amb la seva carrera esportiva. A més, aquesta notícia apareix en les informacions esportives, i no en pàgines d'entreteniment.

²⁷ Extret del document *Mujeres, deporte y medios de comunicación. Sugerencias y recomendaciones*.

4. Part pràctica

En aquest apartat volem mostrar basant-nos en anàlisis de notícies, entrevistes i enquestes, el paper que tenen les dones esportistes als mitjans de comunicació. A través de la part pràctica es corroborarà la recerca realitzada a la part teòrica, per així sostenir la idea que els mitjans reforcen els estereotips i els aspectes sexistes presents a la societat.

Per analitzar el temps que es dedica a donar informacions esportives femenines, s'ha dut a terme una anàlisi de notícies televisives. La finalitat és saber el nombre de notícies i de minuts que se li dedica a la dona i a l'home, i després, fer una comparació. S'ha fet del 29/09/2014 al 5/10/2014 al telenotícies migdia de la Televisió de Catalunya (TV3), ja que és una televisió propera a nosaltres. A més, a l'hora d'informar sobre els esports hi apareixen notícies només de fets esportius, no com el cas del canal *Cuatro*, que dedica la majoria del temps de notícies esportives a parlar dels futbolistes, encara que no hi hagi cap assumpte important a destacar.

A través de notícies de diaris *online*, s'analitzarà el contingut de les notícies. Per tant, es mostrarà si els mitjans reforcen o no els estereotips atribuïts a la dona en la societat.

Per a saber l'opinió de professionals, s'han realitzat entrevistes a dos periodistes, Alfredo Martínez (*Onda Cero*) i Maria Fernández (*TV3*), ambdues via correu electrònic.

I finalment, per saber el que pensa la gent, s'han realitzat enquestes a una mostra de 87 persones dels dos sexes i de totes les edats.

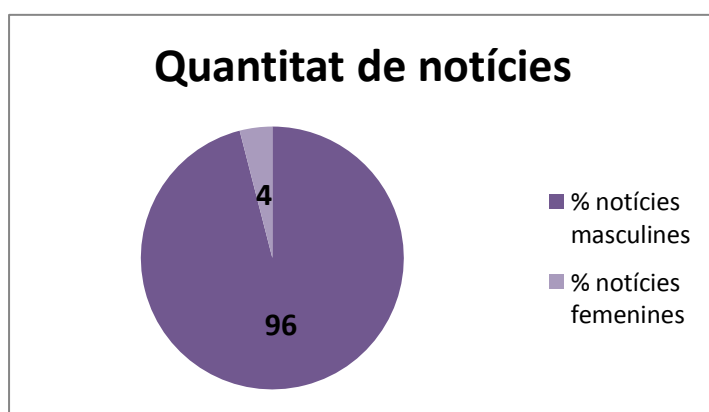
4.1. Estudi empíric

4.1.1. Quantitat de notícies esportives

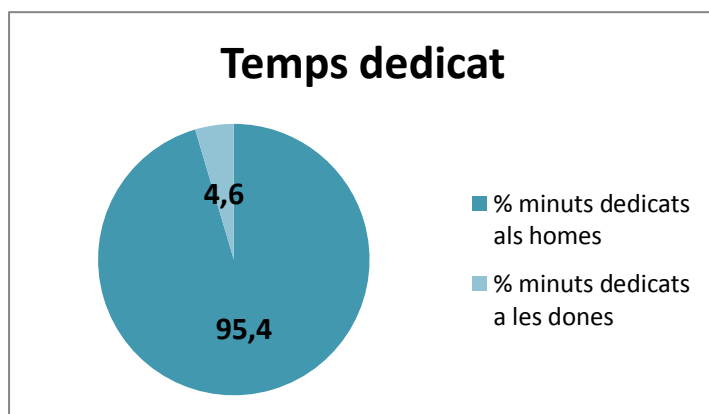
ANÀLISI DE NOTÍCIES DEL 29/09/14 AL 6/10/14, TV3

S'ha analitzat la quantitat de notícies tant femenines com masculines que apareixen (per separat). D'altra banda, s'ha seguit el nombre de minuts dedicats a les notícies femenines i a les masculines, per així també treure conclusions de les diferències que s'hagin observat.

Dades obtingudes:

La quantitat de notícies femenines ha estat del 4%. Les masculines, en canvi, d'un 96%.

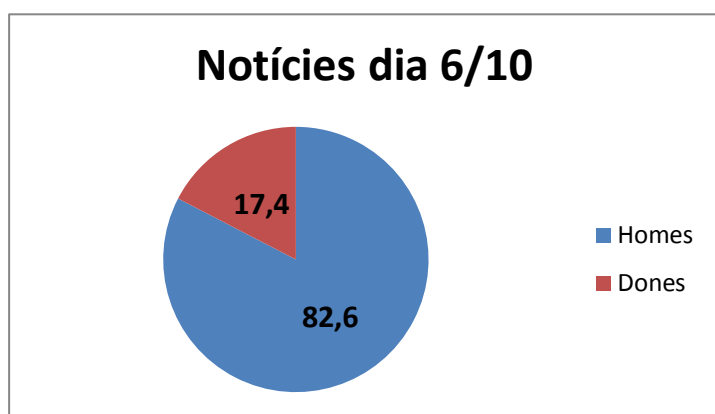
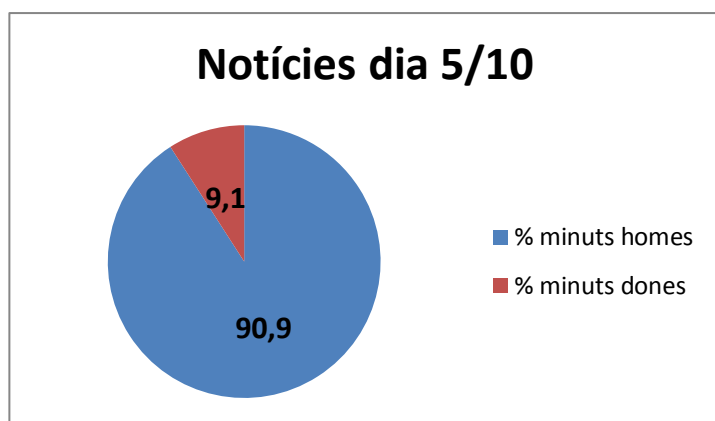

El percentatge de temps que se li ha dedicat a la dona esportista ha estat del 4,6%. El de l'home esportista, però, destaca pel 95,4% del total de minuts.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Cal destacar que el dia 5/10/14 va tenir lloc la final del Mundial de Bàsquet femení, que van disputar Espanya i els Estats Units. Tot i així, aquell mateix dia, sent les notícies prèvies al partit, la de la final va ser l'única notícia esportiva femenina, a la qual se li va dedicar un 9,1% dels minuts, davant d'un 90,9% de minuts dels homes. L'endemà, després d'haver-se disputat el partit, la quantitat de minuts de la notícia del Mundial va augmentar fins al 17,4%, davant d'un 82,6% que van ocupar els homes. La notícia de la final del Mundial de Bàsquet femení va ser un altre cop l'única femenina.

Les dades parlen per sí soles:

4.1.2. Contingut de les notícies

4.1.2.1. Quin tipus de notícies es transmeten?

Les notícies s'han extret de l'apartat "portada" del diari *online Mundo Deportivo*, ja que són les notícies principals. A l'hora d'analitzar-les, s'ha realitzat una divisió (a part de la d'homes i dones): Primer trobem les notícies esportives, que són les que parlen, fan referència, o tenen relació amb la pràctica esportiva. Evidentment, no hi ha cap tipus de discriminació sexista. Per l'altra banda, hi ha les notícies extraesportives, on s'hi han col·locat aquelles informacions que no tenen res a veure amb la pràctica esportiva, i que algunes, a més a més, tenen un rerefons sexista i discriminatori.

12/11/2014

Total: 24 notícies

Notícies masculines

-20 de les 23 són esportives. Tot i així, hi ha tres notícies extraesportives, els titulars de les quals són les següents:

A. *¿Qué fue de Jimmy Jump?*

B. *VÍDEO: ¡Un jugador le propina un puñetazo a un árbitro en la Rivne Supercup!*

C. *VÍDEO: Grosería de un hincha del Everton con un moco:*

- La notícia A no és sexista ni discriminatòria. Parla d'un aficionat que anteriorment solia saltar els camps de futbol, per això és tan conegut en l'actualitat.
- La notícia B porta polèmica, ja que hi apareix rivalitat o més aviat accions desafortunades per part d'homes.
- La notícia C és un fet per part d'un aficionat, per tant no és discriminatòria ni sexista.

Notícies femenines

Cal destacar que no n'hi ha cap esportiva. L'única notícia femenina és:

A. *La popular dirigente del Sheffield United, Charlie Webster, dimite por el regreso de Ched Evans, violador convicto*

- La notícia A no és discriminatòria ni sexista. S'informa d'un fet objectivament.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

13/11/2014

Total: 24 notícies

Notícies masculines

-18 de les 24 esportives, i els titulars de les 6 que resten són els següents:

A<<Pelé, ingresado de urgencia por dolores estomacales >>

B<<Un fan le pide un autógrafo a Roy Keane y ¡acaba siendo trasladado al hospital! >>

C<<No te pierdas los parecidos más razonables de las estrellas del deporte>>

D<<VÍDEO: Messi, Neymar, Piqué, Alves, Bartra, Rakitic, Jordi Alba y Munir juegan al nuevo FIFA'15. ¿Quién ganará?>>

E<<Casillas y Sara Carbonero se compran una casa de ¡2,5 millones de euros!>>

F.GALERÍA: Iggy Azalea, la novia rapera del 'laker' Nick Young

- Les notícies A i B tenen relació amb gent que és o ha sigut esportista. No són discriminatòries ni sexistes, sinó que només informen objectivament.
- Les notícies C i D no estan relacionades amb la carrera esportiva d'aquests esportistes, però no hi ha sexisme ni discriminació per part dels mitjans, ja que parla de fets anecdòtics i humorístics.
- La notícia E és de "portada" perquè *Mundo Deportivo* és un diari amb ideologia del Barça, i tot el que siguin temes relacionats amb el Real Madrid que puguin crear polèmica, seran informats pel diari. No hi ha cap discriminació sexista.
- En canvi, la F crida l'atenció. Nick Young és un jugador de bàsquet de la NBA dels *Lakers* i, en comptes de fer referència als èxits que ha assolit, es destaca a la seva parella, per l'atracció que causa. La notícia se centra en l'atracció que causa la dona i no en la carrera professional del jugador de bàsquet (tot i que la dona no és una esportista).

Notícies femenines

- No hi ha cap notícia femenina, tot i que la notícia anterior de la parella de Nick Young podria considerar-s'hi. Com que l'esportista és ell, ha estat col·locada a notícies masculines.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

14/11/2014

Total: 25 notícies.

Notícies masculines

-Hi ha 19 notícies esportives i 6 dextraesportives. Els titulars d'aquestes 6 són:

A. Charles Barkley 'posa' a lo Kim Kardashian

B. Michael Schumacher: El aniversario histórico más triste

C. Del Bosque responde a Sergio Ramos tras las críticas del andaluz:

D. "¡Sólo falta que venga el herniado!"

E. Florentino Pérez cobra los 1.350 'kilos' de indemnización por el cierre de Castor

- La notícia *A* parla d'un comentarista del canal TNT nord-americà i antiga estrella de la NBA, del qual se'n riuen a través de la portada d'una revista on apareix la cantant Kim Kardashian. Els dos apareixen amb el mateix posat. Apareix a notícies masculines perquè qui està relacionat amb l'esport és ell, no la cantant. Podria ser un tipus de discriminació a les dues parts, ja que la notícia parla tant del físic del comentarista com el de Kim Kardashian (tot i que ella no és esportista).
- La notícia *B* tracta de Schumacher, qui fa gairebé un any va patir un accident que el va deixar en coma. D'aquí el titular de la notícia. Només informa, no hi ha discriminacions sexistes.
- Les notícies *C*, *D*, i *E* són titulars de notícies del Reial Madrid. Per tant, tal com s'ha mencionat abans, *Mundo Deportivo* intenta crear polèmica, ja que és un diari amb ideologia del Barça, però no tenen res a veure amb les discriminacions sexistes.

Notícies femenines

- No n'hi ha cap, ni esportiva ni extraesportiva.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

15/11/2014

Total: 17 notícies.

Notícies masculines

-N'hi ha 10 esportives i 5 d'extraesportives, els titulars de les quals són aquests:

A. Cristiano Ronaldo posa con su pequeño clon

B. El ex árbitro Delgado Ferreira agrade a un joven en el Sadar

C. VÍDEO: Lang Lang, el pianista nº 1 del mundo, toca en el Camp Nou de la mano de MD y dice que "Messi es Mozart":

D. 'Big Rob', de la NBA a 'matón' de un traficante

E. FOTO: La novia de Cristiano ya tiene su 'Balón de Oro' de 2014:

- Les notícies A i C tracten temes que no tenen a veure amb la pràctica esportiva però no hi ha cap mala intenció.
- La B i la D parlen d'assumptes conflictius que no han succeït en el moment de la pràctica esportiva, per tant no són adequades. A més, són accions que no beneficien gens els dos protagonistes de les notícies.
- L'E parla de la parella de Cristiano Ronaldo. Irina Shayk no és cap esportista. En ser una model atractiva, és destacada a la notícia, i no pas Cristiano Ronaldo, que és el futbolista.

Notícies femenines

-No hi ha cap esportiva, però sí cal destacar les dues extraesportives, és a dir, que no tenen relació amb la pràctica esportiva de les esportistes.

A. Fallece una jugadora del júnior del CB Benidorm tras desplomarse en el banquillo.

B. FOTOS: La despedida de soltera en Hawaii de una de las futbolistas USA más bellas.

- -L'A és una notícia que informa de la mort d'una jugadora de bàsquet. No hi ha cap discriminació ni aspecte sexista.
- -La B parla del comiat de soltera d'una futbolista dels Estats Units. El titular destaca la seva bellesa i en definitiva, la seva vida personal, que no està relacionada amb la seva carrera professional. Es podria dir que hi ha un rerefons sexista.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

16/11/2014

Total: 21 notícies

Notícies masculines

-Hi ha 18 notícies esportives i 3 d'extraesportives, els titulars de les quals són aquests:

A. Hallan muerto en su casa a un futbolista perseguido por la tragèdia.

B. Núñez ingresa en prisión

C. Recuerdo 'cariñoso' de los Márquez hacia Jack Miller: "Bote, bote, canguro quien no bote"

- Les notícies A i B parlen de fets que han succeït sense tenir a veure amb la pràctica esportiva. No hi ha cap discriminació ni aspecte sexista.
- La C tracta sobre un conflicte entre dos pilots de F1. La notícia no destaca per cap dels dos que hagi guanyat una cursa, sinó que remarca el conflicte que tenen. De totes maneres, s'informa de forma anecdòtica i humorística.

Notícies femenines

- No n'hi ha cap, ni esportiva ni extraesportiva.

17/11/2014

Total: 21 notícies

Notícies masculines

-Hi ha 15 notícies "portada" esportives i 5 extraesportives, els titulars de les quals són aquests:

A. Fallece por una crisis cardíaca Oumar Tourade, hermano del jugador del Rayo Lass:

B. Federer y Wawrinka se las tuvieron en el vestuario por la mujer de Roger

C. El emotivo tatuaje del 'Galgo' tras vencer al cáncer:

D. VÍDEO: Neuer, 'pillado' en calzoncillos como CR7.

- La notícia A i C parlen de notícies relacionades amb la vida personal dels esportistes. Cap de les dues és discriminatòria.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

- La notícia *B* tracta de polèmica entre dos tennistes a causa de la dona d'una d'ells. La notícia no és discriminatòria ni sexista, ja que el que va passar va ser només que durant el partit que els enfrontava, la dona de Federer va dur a terme accions per despistar al rival del seu home.
- La notícia *D* parla de la rivalitat entre el porter de l'equip de futbol Bayern de Munich Manuel Neuer i Cristiano Ronaldo (futbolista del Reial Madrid). El que passa és que Neuer va criticar Cristiano Ronaldo per la quantitat de fotografies que es feia amb roba interior, cosa que després va fer ell. Tot i així, la notícia no fa referència del tot a l'atractiu dels futbolistes, sinó a la seva rivalitat.

Notícies femenines

N'hi ha 1 d'esportiva i 1 d'extraesportiva, el titular de la qual és aquest:

A.La sugerente foto de celebración en el vestuario del Brondby femenino

- La notícia *A* parla de la celebració d'un equip femení dins un vestuari. Es vol destacar el fet que algunes jugadores van sense pantalons, però no volen destacar la raó per la qual estan de celebració. El centre de la notícia és la repercussió de la fotografia on apareixen les jugadores sense pantalons.

Conclusions

En haver-hi tan poques notícies de dones esportistes, és molt més destacable quan apareix una informació que duu un rerefons sexista o discriminatori, ja que si ho comparem amb les notícies esportives normals, proporcionalment no són molt més abundants que les extraesportives. És normal que apareguin notícies masculines que no tenen res a veure amb la pràctica esportiva i que a vegades porten certa polèmica, ja que apareixen moltes notícies referents als homes. Per tant, no és estrany que apareguin algunes notícies que no tinguin res a veure amb la seva vida personal. El que passa és que de l'home esportista se'n parla molt, fins i tot, tal com hem pogut veure en aquesta anàlisi, informen sobre assumptes irrellevants, sobretot dels futbolistes. Més enllà del sexisme que hi ha, s'haurien de preocupar també pel grau d'importància que li donen al futbol.

4.1.2.2. Notícies sexistes

Bellesa

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141014/tenis/eugenie-bouchard-la-nueva-reina-del-tenis_54417120547.html

DATA: 15/10/2014

TITULAR: <<Eugenie Bouchard, la nueva 'reina' del tennis>>.

DESCRIPCIÓ DE LES IMATGES: Les imatges principals són les fotografies que Eugenie Bouchard ha penjat a les xarxes socials. Després, enmig de la notícia hi ha una imatge on apareix ella en una piscina d'un hotel de Singapur.

La tenista canadiense Eugenie Bouchard, finalista en Wimbledon, está conquistando las redes sociales con sus 'selfies' y posados.

RESUM DE LA NOTÍCIA: Eugenie Bouchard, tennista que va perdre la final del torneig de Wimbledon 2014, s'ha convertit en la tennista de moda a causa dels seus *selfies* i posats. Triomfa de tal manera que s'està convertint en rival directa de Serena Williams, Ana Ivanovic i Maria Sharapova en aquesta lluita de les xarxes socials.

CENTRE DE LA NOTÍCIA I PROBLEMA: Eugenie Bouchard no destaca per haver guanyat cap premi, ja que va perdre la final del darrer torneig de Wimbledon, sinó que se la considera la nova 'reina' del tennis gràcies a la seva bellesa. És això el centre de la notícia, la seva superioritat sobre les altres tennistes, però no per haver obtingut èxit ni haver estat valorada pel seu esforç i professionalitat, conceptes presents en la carrera esportiva de tantes professionals. Aquelles que es guanyen un lloc per l'èxit

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

que no tenen la sort d'atraure l'audiència o el públic no destaquen ni són tan populars, ja que no compleixen amb el físic ideal.

ELEMENTS DESTACATS

El titular crea polèmica, ja que considera la tennista 'reina' del tennis, per una causa que no té res a veure amb la seva carrera professional.

El peu de la fotografia de la notícia diu: 'La tennista canadenca Eugenie Bouchard, finalista a Wimbledon, està conquistant les xarxes socials amb les seves 'selfies' i posats'.

Per tant, s'està donant a conèixer la tennista per les fotos de les seves xarxes socials, és a dir, relacionades amb la seva vida personal, no professional.

No és correcte l'ús de l'expressió "reina del tennis" si la causa per la qual s'està donant a conèixer no és el tennis ni el seu recorregut professional, sinó el seu físic i la seva vida personal.

Actes polèmics I

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141206/waterpolo/el-bañador-jugo-una-mala-pasada-a-una-waterpolista-mexicana_54420597012.html

DATA: 6/12/2014

TITULAR: <<El bañador jugó una mala pasada a una waterpolista mexicana>>.

DESCRIPCIÓN DE LES IMATGES: A la fotografia principal apareix la waterpolista en una acció desafortunada. Després, apareixen fotografies d'altres waterpolistes en situacions d'aquest tipus:

Waterpolista mexicana

Altres accions desafortunades

El bañador jugó una mala pasada a la jugadora de waterpolo mexicana Kayla Casas durante el partido ante Cuba en los Juegos Centroamericanos y del Caribe de 2014, disputados en Veracruz / FOTO: GETTY

Altres accions desafortunades

Altres accions desafortunades

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

RESUM DE LA NOTÍCIA: La jugadora de waterpolo Kayla Casas va patir un incident en un partit a Mèxic. Se li va moure el banyador en ple llançament, deixant al descobert els seus pits. No és el primer cop que passa, ja que en altres ocasions altres jugadores han estat víctimes d'accions desafortunades com aquesta.

ELEMENTS DESTACATS

La polèmica notícia apareix al diari online *Mundo Deportivo* com una qualsevol. Tot i que sigui un diari esportiu, sembla un article de premsa rosa. La noia surt com a reclam informatiu per la situació compromesa en què s'ha trobat involuntàriament. De fet, ni apareix el resultat del partit que va enfrontar el seu equip amb Cuba. A més, la notícia continua amb fotografies d'accions desafortunades que altres jugadores de waterpolo han patit alguna vegada. Destaca el fet que no es faci referència a cap acció desafortunada d'un home, ja que segur que al món del waterpolo masculí n'hi deu haver hagut alguna.

Actes polèmics II

NOTÍCIA A

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141117/futbol/femenino/la-sugerente-foto-de-celebracion-en-el-vestuario-del-brondby-femenino_54419388604.html

DATA: 17/11/2014

TITULAR: <<La sugerente foto de celebración en el vestuario del Brondby femenino>>.

DESCRIPCIÓ DE LES IMATGES: Hi ha una imatge on apareixen les noies d'un equip de futbol danès, que està de celebració al vestidor. Algunes van sense pantalons.

Theresa Nielsen celebró de manera sugerente el último triunfo del Brondby

RESUM DE LA NOTÍCIA: El Brondby, un equip de futbol danès, va guanyar aquest cap de setmana un partit, que va ser molt disputat. Ha tingut molta repercussió la foto que ha penjat la capitana de l'equip, on apareixen moltes jugadores sense pantalons. La fotografia està creant polèmica.

NOTÍCIA B

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20140727/futbol/internacional/0-3-el-bayern-revalida-el-titulo-de-la-telekom-cup-con-un-festival-de-futbol_54412268860.html

DATA: 27/07/2014

TITULAR: <<El Bayern revalida el titulo de la Telekom Cup con un festival de fútbol>>.

DESCRIPCIÓ DE LES IMATGES: Apareix una fotografia on surten els jugadors de l'equip de futbol alemany Bayern de Munich celebrant una victòria. Van tots sense camiseta:

Los jugadores del Bayern, posando en vestuarios con el trofeo de cristal ganado

RESUM DE LA NOTÍCIA: Aquest diumenge el Bayern va revalidar la Telekom Cup, mostrant un gran futbol. Van quedar 0-3 (dos gols de Lewandowski i un de Rode).

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

	NOTÍCIA A	NOTÍCIA B
Centre de la notícia	La repercussió de la fotografia on apareixen les noies sense pantalons.	La revalidació d'un títol.
Altres	La notícia tracta d'aquesta polèmica. Només hi ha una menció al partit, tot dient que va guanyar 3-2 i que va ser un partit molt disputat (però no és el centre de la notícia, sinó que és un "afegit")	La notícia tracta exclusivament del partit (gols, joc..) No fa referència a la fotografia, on es veu clarament que els jugadors tenen una part del cos nua.
	Peu de foto: <<Theresa Nielsen celebró de manera sugerente el último triunfo del Brondby>>	Peu de foto: <<Los jugadores del Bayern, posando en vestuarios con el trofeo de cristal ganado>>

Conclusió

Tant la notícia A com la B són extretes del diari online Mundo Deportivo. Aquesta taula mostra les diferències que hi ha en el tracte dels mitjans de comunicació segons el sexe.

Hi ha un tractament sexista de la dona per part de *Mundo Deportivo*. A més, es pot veure al peu de foto què és el que estan transmetent al lector. El peu de foto de la notícia A torna a destacar el seu físic, no pas la victòria. Passa tot el contrari amb la notícia B, que, si s'hagués de seguir la regla, hauria de fer referència al lluïment dels cossos musculars dels esportistes. Tot i així, el que volen remarcar és que s'hagin endut el trofeu del torneig.

4.2. Entrevistes

Aquest apartat consta del comentari de les parts més importants de cada entrevista. Ambdues es poden veure íntegres a l'annex IV.

4.2.1. Entrevista a Alfredo Martínez

-Periodista espanyol i narrador radiofònic dels partits del Futbol Club Barcelona.

-Cap d'esports d'Onda Cero des de 2000, a Catalunya.

Alfredo Martínez, d'*Onda Cero*, assegura que tot i que la dona esportista hagi estat sempre infravalorada, cada cop es reconeixen més els seus mèrits esportius, i elles s'estan acostant als homes, fent disminuir així el masclisme que hi ha a la societat. Se sincera afirmant que no es plantegen la inferioritat de l'esport femení com un problema, sinó que analitzen si el "producte" ven o no, desgraciadament.

Que la gent prefereixi veure un partit de futbol professional masculí que femení segons ell és per tradició. Diu que no és fàcil canviar els costums. Tot i així veu un progrés en l'àmbit internacional: assegura que el ressò que tenia el futbol masculí als anys 80 i 90 s'està aclarint a causa del ressò que actualment té l'esport femení.

Afirma a més que *<<els mitjans privats busquen rendibilitat a través de les audiències. I majoritàriament les donen les notícies de l'esport masculí>>*. També creu que el físic d'ambdós sexes és diferent, però que no surt cap perjudicat, ja que això causa que hi hagi uns esports més adequats per a la dona i altres per a l'home.

Pel que fa a la intenció de millora, diu que l'objectiu és *<<l'interès que generi o no en l'audiència més que la inferioritat comparativa>>*. Serà molt difícil arribar a un equilibri total, ja que el poder que té el futbol masculí no l'aconseguirà mai cap disciplina femenina.

Per acabar, assegura que l'arribada de moltes dones als mitjans de comunicació està ajudant a equilibrar la situació.

4.2.2. Entrevista a Maria Fernández

-Presentadora de les informacions esportives de TV3 al "Telenotícies Migdia" dels caps de setmana.

Maria Fernández (TV3), que va ser entrevistada, també creu que el pes de la dona en l'esport ha estat sempre inferior al de l'home, i diu que els mitjans intenten ser un reflex de la societat i potser, en comptes de culpar-los només a ells, caldria fomentar la igualtat esportiva dins la societat a les escoles o els clubs de base.

Per altra banda, la periodista vol destacar la feina de TV3 que, amb la finalitat de difondre equilibradament els esports femení i masculí, tenen programes per així fomentar l'esport femení.

Pel que fa als rols masculins i femenins en la societat, assegura que estan equilibrats i que per tant no té a veure amb la visibilitat més gran de l'home esportista dins els mitjans de comunicació. A més, diu que el fet que la societat reclami un paper més important de l'esport femení no és del tot cert, ja que segur que << *hi ha un sector de la societat que treballa molt dur per la igualtat i, des dels mitjans de comunicació, s'intenta donar cabuda sempre que es pot.* >>

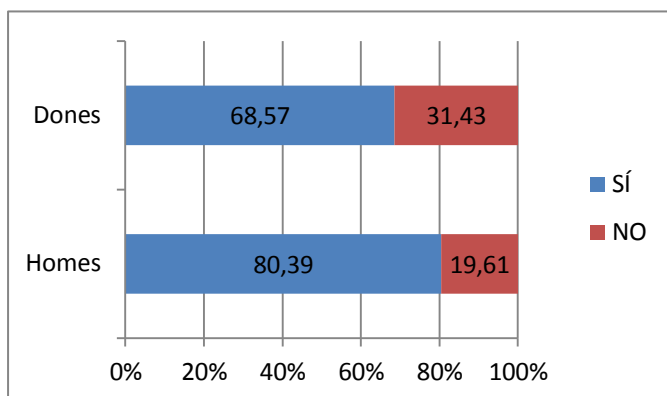
Pel que fa a les propostes de millora, Maria Fernández aposta per << *fer una bona lectura de la realitat i representar-la de la millor manera possible en els mitjans de comunicació.* >>

Se li pregunta si el paper dels mitjans de comunicació per fomentar l'esport femení és clau, i assegura que el que fan és donar-li el ressò que li pertoca, ja que no se li ha donat la importància que mereixia.

4.3. Enquestes

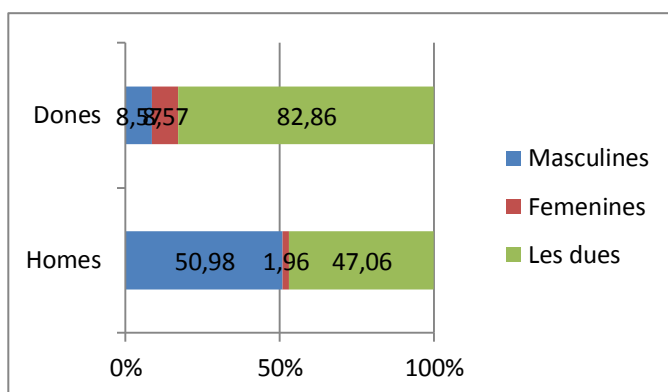
RESULTATS PER SEXES²⁸

1. Veus per la televisió o escoltes per la ràdio programes esportius?

Els homes veuen més programes esportius que les dones: un 80,39% d'ells en veu, davant d'un 68,57% de dones que també ho fa.

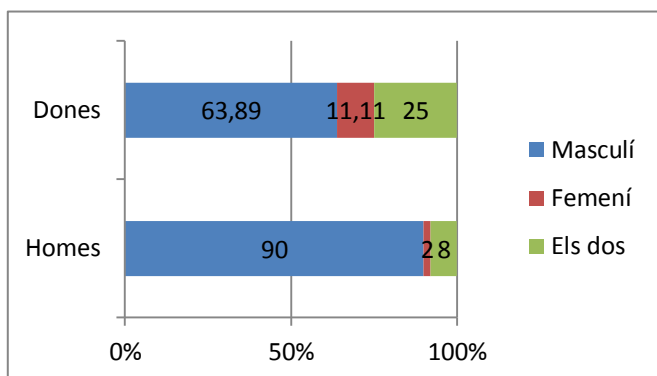
2. Quines notícies et resulten més interessants?

A un 82,86% de les dones els resulta interessants les dues notícies, i només un 8,57% prefereix les masculines. En canvi, el 50% dels homes prefereix les masculines, davant d'un 47,06% que els resulten les dues interessants.

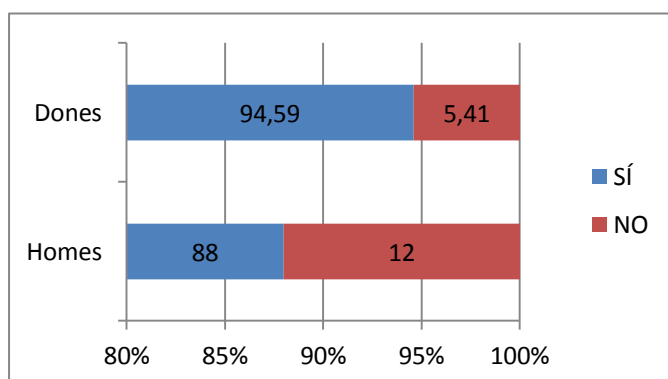
²⁸ Les enquestes íntegres es troben a l'annex V del treball.

3. Què prefereixes veure, un partit de futbol professional masculí o femení?

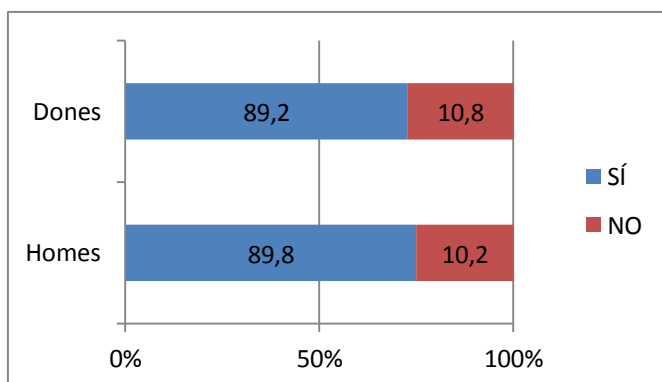
Gairebé el total dels homes prefereix veure un partit de futbol professional masculí (90%), davant d'un 2% que prefereix veure'n de femení, i un 8% que es decanta pels dos.

4. Creus que haurien d'aparèixer més informacions esportives femenines de les que actualment apareixen?

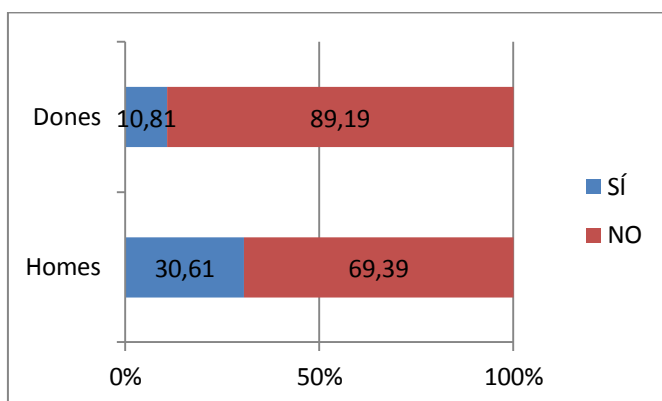
Hi ha una majoria claríssima de dones que vol que apareguin més informacions esportives femenines de les que apareixen. Els homes també són majoria, però no arriben al 94,59% de les dones, sinó que es queden en un 88%, que també és molt.

5. Creus que els mitjans informen el que els demana l'audiència i és per això que surt més l'esport masculí que el femení?

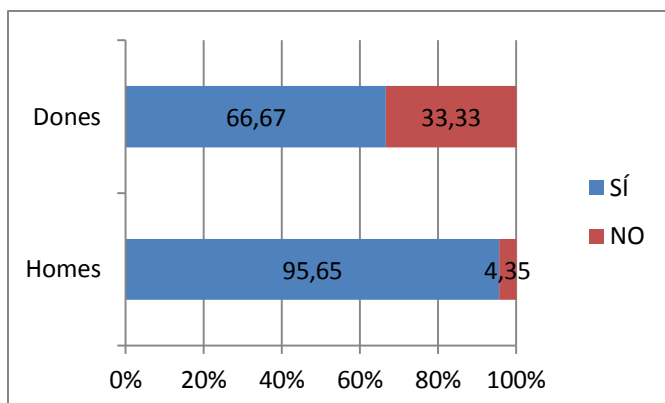
Aquesta resposta és, per a la majoria dels enquestats, afirmativa (el 89,2% de les dones i el 89,8 d'homes). Només un 10,8% de dones i un 10,2% d'homes ha contestat negativament.

6. Saps quina selecció de futbol femenina ha guanyat l'últim Mundial?

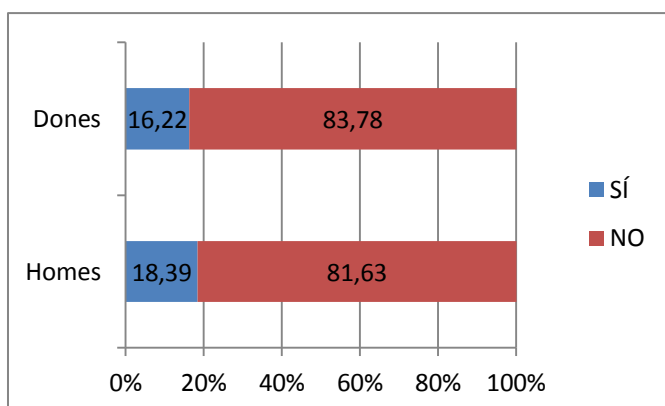
Pocs coneixen la campiona de l'últim Mundial de futbol femení (tan sols ho saben un 30,61% dels homes i un 10,81% de les dones)

I masculina?

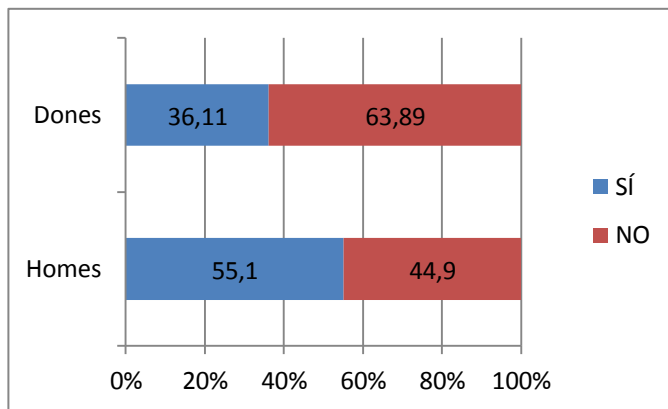
Gaiebé tots els enquestats/des coneixen la selecció de futbol masculina guanyadora de l'últim Mundial, que és Alemanya, sobretot els homes (95,65%).

7. Penses que a la dona li pertoca més l'àmbit familiar que l'esportiu, i a l'home més l'esportiu que el familiar?

La resposta en general és *NO*, tal com es pot veure al gràfic. Tot i així, un 16,22% de les dones i un 18,39% dels homes diuen que sí. Tot i que sembla que hi ha molta diferència, és un percentatge considerable, tenint en compte que aquesta visió de la dona és bastant arcaica i tradicional, poc moderna.

8. Per a tu, són els aspectes biològics (força, resistència...) els que marquen principalment la diferència entre els dos sexes?

Clarament, les dones creuen que els aspectes biològics no són els que marquen principalment la diferència entre els dos sexes. Tot i així, el 55,1% dels homes sí que ho creu.

CONCLUSIÓ

La hipòtesi plantejada és: **“Els mitjans de comunicació reforcen els estereotips i aspectes sexistes que la societat atribueix a la dona esportista”**.

Després de tot el que s’ha exposat al llarg del treball, cal afirmar la hipòtesi, ja que els mitjans de comunicació reforcen el sexisme que està present en la societat des de fa molt temps i consegüentment, refermen els estereotips tradicionals. Els estereotips no són la conseqüència del que fomenten els mitjans, sinó que en són la causa. És a dir, els mitjans no creen els estereotips, sinó que el que fan és refermar-los i fixar-los encara més: la desigualtat de gènere ja es troba en aquesta base cultural i ells només els consoliden.

A través de la recerca d’informació i de la part pràctica i per tant, havent assolit els objectius, s’ha arribat a tres conclusions fonamentals:

- a) Existeixen estereotips de gènere lligats a valors masculins i a valors femenins. El model de masculinitat és compatible amb els valors esportius, que exclouen a la dona de l’esport, ja que no compleix amb aquest model.**

A través de la part teòrica, hem pogut confirmar la presència d’estereotips. Els valors que són atribuïts als homes són principalment la força, la potència i la resistència, mentre que a ella se li ha imposat el rol de la seva feminitat (delicadesa, fragilitat). El problema és que la definició d’esport es caracteritza per la lluita, la competitivitat, el protagonisme i la dominació, trets que coincideixen amb els valors masculins. La dona s’ha mantingut al marge del model de masculinitat, ja que no complia amb les condicions, a la vegada que ha provocat un conflicte de rols, ja que el model de conducta i estètica femenina és incompatible amb la masculinitat necessària.

Segles enrere, la dona havia estat exclosa de la pràctica esportiva. A mesura que han anat passant els anys ha anat tenint més reconeixement en aquest àmbit, tot i que sempre ha estat condicionada pels estereotips que l’han diferenciat dins l’àmbit esportiu de l’home i l’han fet formar part d’un paper secundari que ha anat acompanyat de les diferents pautes que han suposat una influència androcèntrica, situant l’home al centre com a model. La dona, en canvi, ha patit una sèrie de discriminacions sexistes i estereotips formats entorn de la concepció del seu cos, possibilitats i funcions.

b) La dona esportista té un paper secundari als mitjans de comunicació, ja que se li dóna una menor importància que a l'home.

A través de l'anàlisi de les notícies esportives de TV3, hem pogut avaluar el paper de la dona esportista dins els mitjans. Les dades obtingudes refermen aquesta idea. La quantitat de notícies esportives masculines va ser del 96%, per només un 4% de femenines. Respecte al temps dedicat, manen els homes amb un 95,4%. La disputa del Mundial de Bàsquet femení, que va tenir lloc la mateixa setmana en què es van analitzar les notícies, no va afavorir a incrementar les dades femenines.

Els mitjans donen el que la societat vol veure, i per tant és l'esport masculí. No hi ha un equilibri entre la representació de la dona i la de l'home esportistes, ja que es pot apreciar una diferència considerable. L'esport masculí, per tant, gaudeix de més seguiment. Una de les principals causes és el fet que els mitjans informen sobre el que els demana l'audiència, i el que aquesta demana és l'esport masculí. A l'entrevista, el periodista Alfredo Martínez afirma que aquests es dediquen a analitzar si el producte ven o no. Pel que fa a les possibles millores, diu que la finalitat del periodisme esportiu és *<<l'interès que generi o no en l'audiència més que la inferioritat comparativa>>*. Per tant, allò que interessa no és la igualtat de gènere, sinó que es mira abans pels interessos econòmics que no intentar potenciar un equilibri entre els dos sexes, per així transmetre a la societat altres valors.

Els resultats de l'enquesta realitzada²⁹ també ho evidencien, ja que un 89,8% dels homes i un 89,2% de les dones enquestats han assegurat que així és. Tot i així, un 88% dels homes i un 94,59% de les dones creuen que haurà d'haver-hi més informacions esportives femenines de les que actualment apareixen. Per tant, cal remarcar que encara que una majoria vulgui de canviar la situació, allò que atrau més l'audiència és l'esport masculí. I això no ajuda gens.

La gent està més al dia del que passa al voltant de l'home esportista, ja que per exemple, segons els resultats de l'enquesta anterior només un 30,61% dels homes i un 10,81% de les dones coneix la selecció de futbol femení guanyadora de l'últim Mundial, que és la japonesa, situació molt diferent de la de l'home, ja que un 95,65% dels homes i un 66,67% de les dones, coneix el guanyador de l'últim Mundial de futbol masculí (Alemanya).

La invisibilitat de l'esport femení augmenta a causa del ressò i la importància que se li dóna avui dia a esports com el futbol, que mouen diners i també a la societat, fins a

²⁹ La mostra de l'enquesta va ser de 87 persones, de totes les edats i dels dos sexes.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

haver-se convertit en un negoci. <<*El poder del futbol no crec que arribi a aconseguir-lo cap disciplina femenina*>>, va dir-nos Alfredo Martínez a l'entrevista que ens va concedir.

Els dos periodistes entrevistats intenten suavitzar el concepte d'invisibilitat de la dona dient que cada cop s'estan reconèixer més els seus mèrits esportius. Fins i tot, Maria Fernández, presentadora de notícies esportives de TV3, diu que hi ha programes del canal per fomentar l'esport femení. Menciona el programa *Campions*, dedicat a les dones esportistes. Tot i així, els resultats de l'anàlisi del nombre de notícies que es va realitzar al mateix canal TV3 mostren un predomini masculí pel que fa a la seva presència a les notícies esportives.

c) Els mitjans de comunicació duen a terme un tracte discriminatori cap a la dona reforçant els estereotips i la discriminació que ha patit des de sempre.

A través de les anàlisis realitzades podem reafirmar que hi ha un tracte discriminatori i sexista cap a la dona, tant pel nombre de notícies com pel que fa al seu contingut.

Les notícies masculines eren molt més abundants que les femenines, i a més, la majoria d'elles tractava temes explícitament relacionats amb la seva pràctica esportiva. Contràriament, hi havia molt poques notícies femenines i proporcionalment, hi havia el mateix nombre d'esportives i d'extraesportives. Pel que fa a aquestes últimes, se solien caracteritzar pel tracte sexista i discriminatori cap a la dona, informant sobre assumptes que tenen a veure amb el seu físic i accions polèmiques. També cal parlar de discriminació en haver-hi un nombre tan reduït de notícies esportives femenines.

Que una esportista surti als mitjans com a reclam informatiu³⁰ quan, realment, la raó per la qual hauria d'estar sortint és per la seva carrera professional és un gran error: Primer, per la falta de respecte cap a les altres esportistes que mereixen ser protagonistes pels seus èxits; i en segon lloc, per la poca seriositat i importància que es mostra per la carrera esportiva de la dona.

Hi ha notícies extraesportives que criden l'atenció i que situen la dona al centre de la polèmica, com per exemple la fotografia de la notícia de l'equip de futbol femení de Brøndby, on apareixen algunes sense pantalons (i és aquest el centre de la notícia). No s'esmenta el motiu de celebració. L'altra notícia comparada, apareix tot l'equip de futbol masculí de Bayern de Munich sense samarreta, i només fan referència als

³⁰ Tots els aspectes sexistes mencionats al marc teòric i analitzats al camp pràctic fan referència al fet de destacar la dona per assumptes que no tenen a veure amb la seva pràctica esportiva.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

aspectes esportius³¹. És evident, doncs, que les dones i els homes no es veuen amb els mateixos ulls.

Aquesta discriminació també l'hem pogut veure en altres notícies analitzades, tant en les imatges com en els continguts esportius. Cal destacar, per tant, el rerefons sexista i discriminatori present en notícies esportives.

També cal dir que amb l'home esportista a vegades també s'usen notícies polèmiques que no tenen res a veure amb la seva pràctica esportiva. Tot i així, hi ha tantes i tantes notícies esportives masculines que no destaquen les unes sobre les altres. La vida personal d'un esportista no hauria d'aparèixer en un diari on suposadament s'informa dels aspectes esportius. Com que les dones esportistes no surten quasi mai representades als mitjans, quan surten assumptes poc adients i irrellevants pel que fa a la pràctica esportiva, aquesta notícia destaca per sobre les altres. Per això, quan hi ha una notícia d'aquest tipus sobre la dona, parlem d'una qüestió marginal, no anecdòtica.

Es podria concloure dient que els mitjans de comunicació són la principal via per transmetre informació a la societat, i tenen molta importància a l'hora de difondre idees i informació per a gran part de la població. Per això, encara que sigui la societat la principal responsable, cal no oblidar que els mitjans haurien d'esforçar-se més per fer valer la seva capacitat transformadora de la realitat i utilitzar el seu poder per a apropar fins als seus espais els canvis reals que han passat a la vida de la dona. Avui dia, encara que la concepció de la dona no sigui com la d'abans, continuen existint relacions de desigualtat i discriminació entre les dones i els homes, i són aquests valors els que els mitjans transmeten com a propis de dones i homes.

El periodisme, tal com diu Maria Fernàndez a l'entrevista, és el reflex de la realitat. Per això diu que *<<potser, en comptes de culpar només els mitjans, caldria fomentar la igualtat esportiva dins la societat, a les escoles o els clubs base>>*. Aquesta és una opinió a tenir en compte i una reflexió que hauríem de fer-nos tots. Però no oblidem que no serviria de res el que s'ensenya a les escoles i als clubs base, si en sortir-ne et trobes amb una societat que segueix tenint la mateixa mentalitat. El canvi, doncs, l'hem d'aconseguir entre tots.

³¹ Notícies analitzades a l'apartat 4.1.2.2. d'aquest treball.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Un cop acabat el treball, com a propostes de canvi (per així revertir la situació), creiem que els mitjans haurien de donar més a conèixer els èxits de les dones esportistes, així com augmentar el nombre d'informacions esportives femenines. Haurien de deixar d'etiquetar els esports com a masculins o femenins, per així afavorir que les noies puguin escollir lliurement la seva pràctica esportiva. Un altre consell seria evitar l'ús del cos de les dones com a reclam informatiu, i evitar també el llenguatge sexista, encara que s'hagi consolidat com a llenguatge genèric.

Però no només els mitjans de comunicació han de fer aquest esforç, sinó que la gent, a més de tenir consciència de la situació, s'hauria de preocupar per saber la veritat i tractar d'informar-se, decidir allò que li interessa i deixar de deixar-se portar pel que la societat ha imposat.

Valoració personal

En haver treballat aquest tema i un cop acabada la recerca, tinc més capacitat per tractar l'assumpte de la dona esportista des d'un punt de vista més crític. Aquest tema m'ha aportat moltes coses, m'ha fet aprendre molt i m'ha ajudat a ser més conscient de la realitat de la dona, però no només en l'esport, sinó en molts altres àmbits.

Per això, és necessari que la mentalitat de la humanitat canviï. Un estereotip no marca les nostres capacitats i possibilitats per aconseguir tot allò que ens proposem. Tots som iguals, i és per això que tant els homes com les dones ens mereixem tenir les mateixes oportunitats tant en l'esport, com en tots els àmbits de la societat. Ja és hora que tota aquesta lluita constant per a la igualtat doni els seus fruits. Encara que sembli difícil arribar a un equilibri en un futur, tot és possible si anem tots de la mà cap a una mateixa direcció.

Tal com deia Ernesto Guevara³²: "Si lluites pots perdre, si no lluites estàs perdut. L'única lluita que es perd és la que s'abandona". Encara queda un camí llarg per recórrer, però cal seguir lluitant per aconseguir canviar aquesta societat que ha estat corrompuda al llarg de la seva història.

³² Ernesto Guevara va ser un polític, escriptor, periodista i metge argentí-cubà, conegut per ser un dels ideòlegs i comandants de la Revolució Cubana (1953-1959).

BIBLIOGRAFIA

Llibres

BUTLER, JUDITH (1990). *El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad.*

DURÁN GONZÁLEZ, JAVIER (1998). *Deporte y calidad de vida* (Associació Espanyola d'Investigació Social Aplicada a l'Esport)

GARCÍA FERRANDO, M. – PUIG BARATA, NÚRIA. – LAGARDERA OTERO, F. – DURÁN GONZÁLEZ, J. (2002). *Sociología del deporte.*

GIL CALVO, E. (2000). *Medias miradas: un análisis cultural de la imagen femenina.*

GRASA, R – REIG, D (1998). *Imatges i estereotips.*

Revistes

REVISTA RAUDEM (2013) “*Revista de Estudios de las Mujeres*” Vol 1 (16/10/14)

REVISTA FEMINISME “*Reflexions en femení*” nº 22, 23 i 24. (16/10/14)

Documents

ASSOCIACIÓ DE DONES PERIODISTES DE CATALUNYA (2010). *Proyecto de Monitoreo Global de los Medios.*

http://www.adpc.cat/05_ComFem/document/Informe%20EspanyolGMMP_2010.pdf

(25/07/14)

CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES (2011). *Mujeres, deporte y medios de comunicación. Sugerencias y recomendaciones.*

<https://www.um.es/estructura/unidades/u-igualdad/recursos/2013/consejo-superior-deportes.pdf>

(29/06/14)

FERNÁNDEZ VILLARINO, M y LÓPEZ VILLAR, C. *La participación de las mujeres en el deporte. Un análisis desde la perspectiva de género.* <http://mujerydeporte.org/w/wp-content/uploads/2014/06/ActasGEXAFD3.pdf>

(1/09/14)

GARCÍA FERRANDO, M. (2006). *Los españoles y el deporte: Prácticas y comportamientos en la última década del siglo XX.*

<http://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/view/26/26>

(20/06/14)

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

HERMES, J. (2001). *Proyecto de manual sobre los estereotipos de género en los medios de comunicación*

<http://www.inmujer.gob.es/areasTematicas/comunicacion/programas/docs/manual.pdf>

(20/10/14)

MACIAS MORENO, V (1999). *Estereotipos y deporte femenino. La influencia del estereotipo en la práctica Deportiva de niñas y adolescentes.*

<http://hera.ugr.es/tesisugr/15755368.pdf> (18/07/14)

RODRÍGUEZ TEJEIRO (2004). *Identidad y estereotipos de la mujer en el deporte. Una aproximación a la evolución histórica.*

<http://webs.uvigo.es/reined/ojs/index.php/reined/article/viewFile/16/7> (23/06/14)

ROJAS TORRIJOS, J (2010). *La construcción de las noticias deportivas desde una mirada androcéntrica. De la invisibilida a los estereotipos de la mujer deportista.*

<http://pendientedemigracion.ucm.es/info/vivataca/numeros/n113/PDFs/Rojas.pdf>

(10/09/14)

RUSSO, P (2000). *El análisis sociológico del deporte. Educación Física i Ciencia, 2002/2003, vol.6, Universidad Nacional de la Plata.*

<http://www.efyc.fahce.unlp.edu.ar/article/view/EFyCv06a06/2641> (18/07/14)

SUÁREZ VILLEGAS, J(2000). *Estereotipos de la mujer en la comunicación.*

<https://www.nodo50.org/mujeresred/IMG/pdf/estereotipos.pdf> (10/09/14)

UNIVERSITAT DE LLEIDA(2012). *Recomendaciones para el uso no sexista ni androcéntrico del lenguaje y de las imágenes en los medios de comunicación.*

http://www.cdp.udl.cat/home/images/pdfs/Genunes/recomendaciones_web.pdf

(1/09/14)

Webgrafia

<http://mujerydeporte.wordpress.com/2007/08/11/historia-de-la-mujer-en-el-deporte/>

(23/06/14)

<http://www.internationalfreethought.org/spip.php?article235> (8/07/14)

http://dones.gencat.cat/ca/temes/visibilitzacio_dones/mitjans_comunicacio/representacio_dones_mco/eines_mco/eines_retrat/estereotips/ (8/07/14)

<http://www.donesenxarxa.cat/angeles-lozano-l-esport-femeni?lang=ca> (8/07/14)

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

<http://www.lahuelladigital.com/sexismo-estereotipos-y-medios-de-comunicacion/>
(17/07/14)

<http://observatorioplanners.wordpress.com/2013/10/04/mujeres-deportistas-en-los-medios-2/> (17/07/17)

<http://es.wikipedia.org/wiki/Humanismo> (18/07/14)

<http://www.enfemenino.com/feminismo-derechos-igualdad/mujeres-juegos-olimpicos-historia-d40662.html> (25/07/14)

http://mujerydeporte.org/articulos/ver_articulo.asp?ld_noticia=223 (25/07/14)

<http://www.efdeportes.com/efd99/mujer.htm> (25/07/14)

http://es.wikipedia.org/wiki/Anexo:Comparativa_de_peri%C3%B3dicos_de_Espa%C3%B1a (1/09/14)

Diaris online

http://www.mundodeportivo.com/20120811/londres-2012/espanoles/medallas-espanas-juegos-olimpicos-londres-2012_54335227622.html (17/07/14)

http://elpais.com/diario/1996/01/29/deportes/822870009_850215.html (1/09/14)

http://www.mundodeportivo.com/20140912/real-madrid/ancelotti-el-futbol-es-una-cosa-de-hombres-no-de-senoritas_54414955152.html (15/09/14)

<http://www.marca.com/blogs/fuera-de-juego/2009/07/01/la-revolucion-de-los-banadores-destapa.html?a=05636c58684a551284d6839a7bd385e4&t=1412532868>
(29/09/14)

<http://www.mirada21.es/detalle-noticia/el-adios-de-la-sirenita-mas-medallista-de-espana-7838> (4/10/14)

http://www.mundodeportivo.com/20141014/tenis/eugenie-bouchard-la-nueva-reina-del-tenis_54417120547.html (16/10/14)

http://www.marca.com/2010/01/26/mas_deportes/otros_deportes/1264510838.html?a=7829318371ab09e80af617d9228a2951&t=1411590240 (16/10/14)

http://www.mundodeportivo.com/20141014/tenis/eugenie-bouchard-la-nueva-reina-del-tenis_54417120547.html (16/10/14)

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

http://www.marca.com/2014/09/22/tenis/copa_davis/1411398811.html?a=7bd89c3b85408db62a7fd6bf27a40f97&t=1416572805 (29/10/14)

http://elpais.com/elpais/2013/02/05/opinion/1360091675_763217.html (29/10/14)

http://www.mundodeportivo.com/20141117/futbol/femenino/la-sugerente-foto-de-celebracion-en-el-vestuario-del-brondby-femenino_54419388604.html (19/11/14)

http://www.mundodeportivo.com/20140727/futbol/internacional/0-3-el-bayern-revalida-el-titulo-de-la-telekom-cup-con-un-festival-de-futbol_54412268860.html (19/11/14)

http://www.mundodeportivo.com/20141206/waterpolo/el-banador-jugo-una-mala-pasada-a-una-waterpolista-mexicana_54420597012.html (7/12/14)

**LA DONA ESPORTISTA A
LA SOCIETAT I ALS
MITJANS DE
COMUNICACIÓ:
ANNEXOS**

ANNEX I: Notícies del marc teòric

Notícies íntegres comentades al marc teòric

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20140912/real-madrid/ancelotti-el-futbol-es-una-cosa-de-hombres-no-de-senoritas_54414955152.html

Ancelotti: "El fútbol es una cosa de hombres, no de señoritas"

- Ancelotti ve clave ante el Atleti imponer su estilo de juego
- No piensa cambiar su esquema para el derbi y asegura que Cristiano está perfecto para jugar
- Sobre si el Atleti es violento, Ancelotti dice es que su estilo que le ha dado muchos éxitos

Manel Bruña 12/09/2014 20:32

EQUIPO PARA EL DERBI, CAMBIOS

"No voy a decir nada del equipo que va a salir porque tengo algunas dudas, pero vamos a aprovechar este partido para volver a jugar bien, con la intensidad que habitualmente hemos hecho".

CAMBIO DE ESQUEMA Y POSICIONES

"El estilo, la filosofía, no cambia y tampoco vamos a poner en posiciones raras a los jugadores. Vamos a buscar el equilibrio con estos jugadores, con este estilo, con esta filosofía. No vamos a cambiar porque nos ha dado muchos resultados, una confianza que vamos a ir encontrando dentro de poco".

"La última temporada hemos jugado defensivamente con un 4-4-2 poniendo a Bale y Di María en banda y con el balón mantuvimos el 4-3-3. Vamos a mantener este sistema".

"El equilibrio quiere decir que el equipo sabe gestionar el ataque y la defensa"

EL DERBI

"Tenemos que olvidar lo que pasó en Anoeta, fue una buena lección pero objetivo no es jugar 30 minutos bien si no 90. Para ganar al Atlético hay que jugar 90 minutos bien y evitar errores ante el Atlético tanto a nivel colectivo como individual como los que hicimos en Anoeta. Aquellos primeros 30 minutos que fueron espectaculares son las bases. Hay que analizar lo que pasó y creo que todo el mundo lo ha entendido y cambiará para el partido de mañana"

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

"El derbi es un partido distinto a todos, la intensidad es para todos, para el público, para la afición y mañana jugando en casa creo que tenemos ventaja en eso. Se van a enfrentar dos estilos contrarios del juego y vamos a ver qué pasa".

"Cada equipo tiene su estilo y lo mejor para nosotros es tratar de imponer nuestro estilo en el campo. Vamos a intentar jugar como nosotros queremos, la clave del partido estará ahí y si somos capaces de hacerlo podemos tener muchas opciones de ganar"

"El Atlético tiene su estilo propio, de mucha intensidad esto es fútbol, no es un juego para señoritas, es para hombres. El Atlético tiene su estilo y le ha dado muchos éxitos"

CRISTIANO RONALDO

"Cristiano está a tope, su condición física es óptima, no tiene ningún problema, ha entrenado muy bien"

"Cristiano juega cuando está bien, cuando no está cansado, cuando no tiene lesiones, igual que el año pasado. Cristiano ha jugado los partidos en los que no hay riesgo de lesionarse. La gestión de Cristiano el año pasado fue bien porque ha marcado muchos goles"

"Cristiano no tiene una lesión crónica. El año pasado tuvo un problema del tendón rotuliano del que ya está recuperado y este año tiene un problema en los isquios. No tiene lesión crónica como para tener cuidado con él, trabaja normalmente y está claro que como con todos tengo que hacer trabajo de previsión pero en eso, Cristiano es el número uno"

CASILLAS

"Casillas nunca ha perdido confianza que él tiene, lo hemos felicitado porque va a cumplir 15 años con el Real Madrid y le vamos a desear lo mejor en el futuro. Tiene la confianza de siempre".

EL ATLETI, EQUIPO DEL PUEBLO

"El fútbol es del pueblo, no sólo de un equipo, es del pueblo porque tiene aficionados en todos los equipos, en todo el mundo, desde siempre ha sido el deporte del pueblo"

FONT:http://www.marca.com/2014/09/22/tenis/copa_davis/1411398811.html?a=7bd89c3b85408db62a7fd6bf27a40f97&t=1416572805

PESE A QUE RESPETA LA DECISIÓN Y NO DUDA DE SU CAPACIDAD

Toni Nadal critica el nombramiento de Gala León

22/09/14 - 21:50. Toni Nadal habló para Radio Nacional sobre el reciente nombramiento de Gala León como capitana del equipo masculino español de Copa Davis, donde señaló que "le parece extraño" la decisión, ya que "no conoce el circuito masculino, ni a la mayoría de los tenistas, por lo menos a Rafa".

Nadal quiso aclarar que "respeto mucho a Gala, y que puede que haga un gran papel", pero que no termina de ver la decisión de la Federación debido a que "dentro del vestuario se convive mucho, y no es lo normal que haya una mujer".

El entrenador del manacorí sentenció que a pesar de que "ha habido entrenadores masculinos en la Copa Federación", por ejemplo no se imagina que "una mujer sea entrenadora de la Selección de fútbol", haciendo visible con esta comparación su extrañeza de nuevo por la decisión.

Revuelo con sus declaraciones

Toni Nadal, ha contestado, en una entrevista a EFE Radio, al revuelo que han causado sus declaraciones sobre la designación de Gala León como capitana del equipo masculino de Copa Davis, afirmando que está sorprendido y que si "uno quiere hacer demagogia de mis palabras, puede hacerla".

POLÉMICA

"Si uno quiere hacer demagogia de mis palabras, puede hacerla" "Estoy sorprendido, lo mismo que si hubieran elegido al número doscientos del mundo de capitán habiendo jugadores en el tenis español de gran relevancia. Si hubieras hecho una quiniela, casi nadie hubiera dicho Gala León", declaró Toni. El entrenador de Rafa Nadal no entiende por qué "se sorprende la gente" de su sorpresa y añade que también "todos los periodistas estaban sorprendidos".

"Yo he tenido relación cero con Gala León y creo que Rafa Nadal cero, no me lo ha comentado nunca. Pero no pasa nada, yo **no he hablado nunca con ella pero eso no significa nada**", afirmó Toni a EFE Radio.

A tenor del comentario sobre el vestuario que ha causado revuelo, Toni Nadal explicó que se ha limitado "a hacer un comentario" y que mantiene la opinión de que "es una dificultad 'a nivel' de vestuario".

"Parece más normal que el capitán hubiera sido alguien como Juan Carlos Ferreroo algún exjugador de cierto nivel, que es lo que había pasado últimamente",
zanjó el tema el tío de Rafa.

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141014/tenis/eugenie-bouchard-la-nueva-reina-del-tenis_54417120547.html

Eugenie Bouchard, la nueva 'reina' del tenis

La tenista canadiense Eugenie Bouchard, finalista en Wimbledon, está conquistando las redes sociales con sus 'selfies' y posados.

MundoDeportivo.com 15/10/2014 08:19

La canadiense **Eugenie Bouchard**, finalista en Wimbledon, es la nueva 'reina' del tenis... al menos por lo que respecta a 'selfies', vídeos y posados sexy compartidos en sus cuentas de **Twitter, Facebook e Instagram**.

A sus 20 años, 'genie' está haciendo sombra a **Serena Williams, Ana Ivanovic** y **Maria Sharapova**, tres de las jugadoras WTA más activas en las redes sociales y más dadas a publicar fotos suyas.

En la piscina del hotel de Singapur

Bouchard ha dado el golpe con las imágenes captadas en Singapur, en concreto en la planta 57 del hotel en el que se aloja, el **Marine Bay Sands**, y donde está disfrutando "de la alucinante" piscina **Infinity**.

Cabe destacar que **Singapur** acoge a partir de este jueves un **importante torneo** femenino y que entre los vídeos caseros más populares de **Bouchard** figuran uno de Facebook y este otro de Instagram: (vídeo)

FONT:http://elpais.com/diario/1996/01/29/deportes/822870008_850215.html

Seles vuelve a reinar

La norteamericana tiene más personalidad y ha mejorado su saque en los dos años de parón

MANEL SERRAS Barcelona 29 ENE 1996

No es guapa, está gorda, tiene un juego monolítico, pero es la estrella indiscutible del circuito femenino de tenis. Mónica Seles ha conseguido a los 22 años sobrepasar los límites de una gran jugadora para convertirse en una tenista de leyenda. Ese es un don especial, algo que se produce muy raramente y que sólo atesoran algunos jugadores esporádicamente. Más que por sus títulos, Seles ha entrado en este restringido grupo de jugadores por su personalidad, por su carisma, por su forma de ser. En definitiva, porque el público ha querido. Lo que ella hace interesa. Es un personaje como su compatriota Andre Agassi, cuya presencia marca un torneo al margen de sus resultados. Pero ella, además, gana. No falla. Cualquier organizador, o cualquier patrocinador que la fichan saben que pueden contar con ella, que llegará a la final, y que lo más probable es que acabe ganando el torneo. Cuando está Seles, incluso la estrella de Graf se apaga. Y esta situación constituye un fenómeno verdaderamente extraño. Cuando Gunther Parche, un cuarentón alemán que pretendía ver a Steffi dirigiendo de nuevo el tenis femenino mundial, la apuñaló brutalmente por la espalda en el torneo de Hamburgo en abril de 1993, le hizo un flaco favor a su amiga. Graf fue la número uno, pero de un circuito vacío de contenido. No tenía sentido liberarse de Seles porque de esta forma perdían todas.

La prueba fue que pocos meses más tarde el circuito femenino se quedó sin patrocinador. Y lo recuperó justo cuando Seles confirmó en el Open de Estados Unidos de 1995 que su drama había concluido, que su vuelta al tenis profesional era un hecho ya constatado.

Fue el regreso más deseado, porque no se trataba ya simplemente de recuperar a una jugadora de nivel, sino de salvar el circuito. Pero lograrlo no fue fácil. El trauma psicológico que supuso la puñalada de Parche pesó como una losa. Físicamente, la lesión que sufrió no era importante. En pocos meses la había superado y estaba en condiciones de volver a jugar.

Sin embargo, hubo un momento en que casi todo el mundo la dio por perdida para el tenis. Los directivos del WTA Tour y los agentes comerciales de Seles habían perdido ya casi la esperanza de recuperarla. Pero hubo una persona que nunca se desesperó:

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

su padre. A diferencia de otras jugadoras que también dejaron el circuito con problemas psicológicos, Monica Seles encontró en el seno familiar la paz y el cariño que necesitaba. Su padre, Karolj, y su madre, Esther, la apoyaron incondicionalmente. Y cuando ella se dio cuenta de que Karolj estaba padeciendo al ver lo que su hija se estaba perdiendo fuera del circuito, decidió volver.

"Sin el apoyo de mi madre y especialmente de mi padre no habría vuelto", reflexionó ella tras ganar el Open de Australia, su noveno Grand Slam. Han pasado casi tres años desde su adiós en 1993. Y es ahora cuando todo el mundo puede descubrir que debajo de la nueva Monica Seles, más gorda, menos ágil, más patosa, hay una personalidad más fuerte, menos preocupada por las apariencias sociales, menos voluble, más impermeable. Y una tenista tal vez más frágil físicamente -ha sufrido lesiones en la rodilla, el tobillo, la ingle, el hombro, una bajada de glóbulos rojos y un virus-, pero con más peso en sus golpes y especialmente en su saque. Ganarla seguirá siendo realmente difícil.

FONT: http://elpais.com/diario/1996/05/28/deportes/833234414_850215.html

Bruquera evidencia su mejoría

Sergi derrotó a Javier Sánchez y se enfrentará a Sampras en segunda ronda
MANEL SERRAS París 28 MAY 1996

Las primeras incógnitas que se planteaban en el torneo de Roland Garros se van desvelando. El tenis español goza de buena salud. Y Sergi Bruguera, su buque insignia de los últimos años, parece haber recuperado el tono e su juego. Tanto él como Albert Costa, el jugador más destacado de la última ola, ganaron ayer sus partidos de la primera ronda y salvaron las dificultades que les fueron planteando Javier Sánchez y el brasileño Fernando Meligeni, respectivamente. El leridano cedió la primera manga del torneo. El barcelonés, en cambio, no. Bruguera, sin embargo, sigue asegurando que aún no está restablecido de la lesión de tobillo que sufrió en "He pasado dos años difíciles por culpa de los problemas de rodilla y los del tobillo. Estos últimos me están perjudicando mucho más", comenta. "He ganado pocos partidos esta temporada y eso ha afectado mi confianza. Debo recuperarla. Pero es evidente que incluso sin confianza puedes ganar con lucha y entrega".

Su actitud, al menos, es la adecuada. Tal vez, como dice, aún le falte una pizca para alcanzar su plena forma. Por el momento, la calidad de su tenis y el hambre de victorias le han permitido clasificarse para la segunda ronda, salvando algunas difíciles situaciones en la segunda y en la tercera manga -en la última Javier remontó un 5-2 y dispuso de dos bolas para empatar a cinco. Pero será mañana, en su segundo partido, cuando Sergi deba evidenciar su estado real: ahí se encontrará con el primer jugador mundial, Pete Sampras.

"Yo no creo que Sergi tenga ningún problema físico", aseguró Javier Sánchez tras perder por 6-1, 7-5, 6-4. "A mí me pareció que jugó igual que siempre". Ante Sampras, a quien ha ganado las dos veces que se han enfrentado en tierra batida, Bruguera sólo tiene una preocupación. "Debo hacer mi juego y si lo consigo tengo mis opciones".

Albert Costa tampoco tuvo un día cómodo. La lluvia humedeció las pistas, ralentizó el juego y obligó incluso a su suspensión. Le costó una manga entrar en el torneo. Pero en cuanto cogió el ritmo del partido se acabaron los problemas. "Es uno de aquellos partidos que te da confianza. Sabía que no era fácil, aunque creo que desde el segundo set lo he controlado bien", explicó.

En total, 11 de los 20 españoles entraron en juego: cinco fueron eliminados, otros cinco pasaron ronda y Mantilla no pudo concluir su encuentro por falta de luz.

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141117/futbol/femenino/la-sugere-foto-de-celebracion-en-el-vestuario-del-brondby-femenino_54419388604.html

La sugerente foto de celebración en el vestuario del Brondby femenino

Theresa Nielsen celebró de manera sugerente el último triunfo del Brondby

mundodeportivo.com 17/11/2014 12:37

El Brondby, vigente campeón danés y equipo de la Champions League femenina, ganó este fin de semana al Fortuna Hjørring (3-2) en un partido muy disputado. Un triunfo que por lo visto fue muy celebrado en el vestuario.

En las redes sociales ha tenido especial repercusión la foto que ha colgado la capitana del equipo, Theresa Nielsean, en su perfil de Instagram. Se trata de una foto muy sugerente de algunas de las jugadoras en el vestuario, en la que aparecen de espaldas con la camiseta pero sin pantalones. Una foto que está dando mucho de que hablar.

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20140727/futbol/internacional/0-3-el-bayern-revalida-el-titulo-de-la-telekom-cup-con-un-festival-de-futbol_54412268860.html

0-3: El Bayern revalida el título de la Telekom Cup con un festival de fútbol

Los jugadores del Bayern, posando en vestuarios con el trofeo de cristal ganado / FOTO: TWITTER

MundoDeportivo.com 27/07/2014 23:23

El **Bayern** revalidó este domingo el título de campeón de la **Telekom Cup**, torneo de verano que asimismo conquistó en 2013, merced al 0-3 infligido al Wolfsburg en la final, sentenciada tras apenas 20 minutos de partido y con un festival de fútbol.

Lewandowski, insaciable

Lewandowski, que ya había logrado un golazo en las 'semis' ante el Borussia Mönchengladbach, ex equipo de **Ter Stegen**, volvió a ver puerta, en esta ocasión por partida doble.

El internacional polaco abrió el marcador en el minuto 5 y sentenció en el 20, después de que **Rode** hubiese establecido el 0-2 en el minuto 15.

Cada parte, de solo 30 minutos

Cabe recordar que en la Telekom Cup, librada en el **Imtech Arena de Hamburgo**, cada parte dura solo 30 minutos.

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

En la segunda mitad el FC Bayern bajó de pistonada, pero siguió siendo muy superior a su rival. Si en las semifinales el conjunto bávaro tuvo que ir a los penaltis para ganar (7-6), en esta ocasión fue un rodillo.

Cabe destacar que **Pep**, incansable corrigiendo detalles en banda, volvió a jugar con tres centrales (**Javi Martínez, Badstuber y Alaba**)

Tres goles de bella factura

Los tres tantos fueron de bellísima factura. En el 0-1, **Ribéry** habilitó a 'Lewa' con un pase medido; en el 0-2, **Rode** y **Pizarro** hicieron una espectacular 'pared' de espuela antes de que el primero fusilara, y en el 0-3, pared entre '**Piza**' y **Hjobjerg**, quien asistió a **Lewandowski** para que éste marcara de vaselina.

Numerosos canteranos ante el primer rival liguero

El Bayern sigue mermado por la ausencia del grueso de sus jugadores mundialistas, por lo que **Guardiola** volvió a apostar por numerosos canteranos.

Precisamente el Wolfsburgo visitará el **Allianz Arena** dentro de 4 semanas para el arranque de la Bundesliga.

Jugó el hermano mayor de 'Schweini'

En Hamburgo jugó **Tobias**, el hermano mayor de **Bastian Schweinsteiger**, que por su parte ha incendiado la Alemania futbolística cantando "Dortmund, hijos de puta" en una fiesta en un bar de Múnich.

(FOTOS: AP Y EFE)

FONT:<http://www.mirada21.es/detalle-noticia/el-adios-de-la-sirenita-mas-medallista-de-espana-7838>

El adiós de la sirenita más medallista de España

Andrea Fuentes, deportista española con más medallas olímpicas, pone fin a su carrera a sus 29 años.

La sirenita dice adiós. Andrea Fuentes ha comunicado esta mañana de forma oficial que se retira de la natación sincronizada profesional. La capitana del equipo español concluye así su carrera tras el escándalo de Anna Tarrés. La decisión sorprende por

various motivos entre los que destacan su corta edad, 29 años, y la proximidad del Mundial de Barcelona. Sus conocidos dolores de espalda no han sido el motivo según ha confirmado ella misma.

El olimpismo español pierde a su deportista estrella. Con tres platas y un bronce, es la mujer más laureada en unos Juegos. Además, trece medallas en Mundiales y doce en Europeos la convierten en uno de

los estandartes deportivos del país. Su actuación en pareja, con Ona Carbonell, y colectiva en Londres maravilló a la prensa internacional. Se encontraba en uno de los mejores momentos de su trayectoria.

No se conocen los detalles que han impulsado a la catalana a tomar esta decisión. La destitución, reincorporación, y posterior no renovación de la entrenadora Anna Tarrés ha podido influir según fuentes cercanas a la nadadora. La propia seleccionadora comentaba tras conocer la noticia: “Andrea tenía una ilusión bárbara de ir al mundial.” Por su parte, Fernando Carpena, presidente de la Federación, ha eludido responsabilidades y ha alegado que Fuentes “no se ha enganchado al nuevo ciclo.”

“Me voy contenta. Hoy es un gran día para mí”, reconocía la nadadora en la conferencia en la que ha anunciado su adiós. La sincronizada echará de menos al relevo de Gemma Mengual y estará obligada a buscar una nueva líder. Que la próxima etapa de Andrea Fuentes sea tan fructífera como la que vivió bailando con sus compañeras debajo del agua.

FONT: http://www.mundodeportivo.com/20141206/waterpolo/el-bañador-jugo-una-mala-pasada-a-una-waterpolista-mexicana_54420597012.html

El bañador jugó una mala pasada a una waterpolista mexicana

El bañador jugó una mala pasada a la jugadora de waterpolo mexicana Kayla Casas durante el partido ante Cuba en los Juegos Centroamericanos y del Caribe de 2014, disputados en Veracruz / FOTO: GETTY

MundoDeportivo.com 06/12/2014 21:05

El bañador jugó una mala a **Kayla Casas**, integrante de la selección femenina de **waterpolo** de México, en uno de los partidos librados en los **Juegos Centroamericanos y del Caribe** recientemente concluido en la ciudad azteca de **Veracruz**.

La prenda se movió en pleno lanzamiento

Cuando la jugadora, esculpida como deportista en **Estados Unidos** y una de las cracks del equipo, se disponía a lanzar ante **Cuba**, la prenda se corrió dejando al descubierto uno de los pechos.

Ya ha habido otras escenas similares

No es la primera vez que durante un **encuentro oficial** se produce una situación de este tipo:

Aparte, las **cámaras de TV** también han captado acciones subacuáticas: (vídeo)

ANNEX II: Anàlisi de notícies TV3

Buidatge de l'anàlisi del 29/09/14 al 5/10/14

Quantitat de notícies:

DIA	notícies TOTALS	notícies HOMES	notícies DONES	OBSERVACIONS
29/09/14	5	5	-	
30/09/14	12	12	-	
1/10/14	14	13	1	
2/10/14	15	14	1	
3/10/14	10	10	-	
4/10/14	6	6	-	
5/10/14	13	12	1	
6/10/14	10	9	1	

Quantitat de minuts:

DIA	MINUTS TOTALS	MINUTS HOMES	MINUTS DONES	OBSERVACIONS
29/09/14	11	11	-	
30/09/14	12:30	12:30	-	
1/10/14	10:30	10	00:30	
2/10/14	10:30	10	00:30	
3/10/14	12:30	12:30	-	
4/10/14	11	11	-	
5/10/14	11	10	1	
6/10/14	11:30	9:30	2	

Percentatges:

DIA	%notícies homes	%notícies dones	%minuts homes	% minuts dones
29/09/14	100	0	100	0
30/09/14	100	0	100	0
1/10/14	92,9	7,1	95,2	4,8
2/10/14	93,3	6,7	95,2	4,8
3/10/14	100	0	100	0
4/10/14	100	0	100	0
5/10/14	92,3	7,7	90,9	9,1
6/10/14	90	10	82,6	17,4
TOTAL	96	4	95,4	4,6

ANNEX III:Contingut de les notícies

Webgrafia de les notícies de l'anàlisi A del punt 4.1.2. del treball.

12/11/2014

Notícies masculines

A.¿Qué fue de Jimmy Jump? <http://ow.ly/E9YrJ>

B.VÍDEO: ¡Un jugador le propina un puñetazo a un árbitro en la Rivne Supercup! <http://ow.ly/Ealjr>

C.VÍDEO: Grosería de un hincha del Everton con un moco: <http://ow.ly/E8ThF>

Notícies femenines

A.La popular dirigente del Sheffield United, Charlie Webster, dimite por el regreso de Ched Evans, violador convicto <http://ow.ly/E9P9y>

13/11/2014

Notícies masculines

A<<Pelé, ingresado de urgencia por dolores estomacales >><http://ow.ly/EbQ0L>

B<<Un fan le pide un autógrafo a Roy Keane y ¡acaba siendo trasladado al hospital! >> <http://ow.ly/EdA4T>

C<<No te pierdas los parecidos más razonables de las estrellas del deporte>>
<http://ow.ly/Eev19>

D<<VÍDEO: Messi, Neymar, Piqué, Alves, Bartra, Rakitic, Jordi Alba y Munir juegan al nuevo FIFA'15. ¿Quién ganará?>> <http://ow.ly/EefRr>

E<<Casillas y Sara Carbonero se compran una casa de ¡2,5 millones de euros!>>
<http://ow.ly/Ee7Qd>

F.GALERÍA: Iggy Azalea, la novia rapera del 'laker' Nick Young<http://ow.ly/EdOd7>

14/11/2014

Notícies masculines

A.Charles Barkley 'posa' a lo Kim Kardashian <http://ow.ly/EhXPf>

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

B. Michael Schumacher: El aniversario histórico más triste <http://ow.ly/Eg9oE>

C. Del Bosque responde a Sergio Ramos tras las críticas del andaluz: <http://ow.ly/Eghgi>

D. "¡Sólo falta que venga el herniado!" <http://ow.ly/Eg36b>

E. Florentino Pérez cobra los 1.350 'kilos' de indemnización por el cierre de Castor <http://ow.ly/EeVwA>

15/11/2014

Notícies masculines

A. Cristiano Ronaldo posa con su pequeño clon: <http://ow.ly/EkAIO>

B. El ex árbitro Delgado Ferreira agradece a un joven en el Sadar <http://ow.ly/EkyeM>

C. VÍDEO: Lang Lang, el pianista nº 1 del mundo, toca en el Camp Nou de la mano de MD y dice que "Messi es Mozart": <http://ow.ly/Ekn29>

D. 'Big Rob', de la NBA a 'matón' de un traficante <http://ow.ly/Ekkzl>

E. FOTO: La novia de Cristiano ya tiene su 'Balón de Oro' de 2014: <http://ow.ly/Ek1rO>

Notícies femenines

A. <<Fallece una jugadora del júnior del CB Benidorm tras desplomarse en el banquillo>> <http://ow.ly/EiUOT>

B. <<FOTOS: La despedida de soltera en Hawaii de una de las futbolistas USA más bellas>> <http://ow.ly/Ekv3k>

16/11/2014

Notícies masculines

A. Hallan muerto en su casa a un futbolista perseguido por la tragedia: <http://ow.ly/Em5kq> EXTRA

B. Núñez ingresa en prisión <http://ow.ly/Em5fr>

C. Recuerdo 'cariñoso' de los Márquez hacia Jack Miller: "Bote, bote, canguro quien no bote" <http://ow.ly/ElgWv>

17/11/2014

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

Notícies masculines

A. *Fallece por una crisis cardíaca Oumar Tourade, hermano del jugador del Rayo Lass:* <http://ow.ly/Ep4zV>

B. *Federer y Wawrinka se las tuvieron en el vestuario por la mujer de Roger* <http://ow.ly/Epaqd>

C. *El emotivo tatuaje del 'Galgo' tras vencer al cáncer:* <http://ow.ly/EpC2C>

D. *VÍDEO: Neuer, 'pillado' en calzoncillos como CR7.*
http://www.mundodeportivo.com/20141117/balon-oro/neuer-poso-en-ropa-interior-como-cristiano-ronaldo_54419961770.html

Notícies femenines

A. *La sugerente foto de celebración en el vestuario del Brondby femenino*
<http://ow.ly/Eo2L0>

ANNEX IV: Entrevistes

Entrevista a Alfredo Martínez, Onda Cero

-Com ja se sap, l'esport masculí i en especial el futbol, ha estat el gran centre d'atenció de la societat. No creus que l'esport femení està infravalorat i deixat de banda?

El deporte femenino ha estado infravalorado mucho tiempo y aún lo está pero en menor medida. Los recientes éxitos de los equipos femeninos en baloncesto, gimnasia u otras disciplinas como la campeona mundial de Bádminton han hecho que la gente reconozca los méritos de las mujeres en el deporte español. Pero sí, para qué engañarnos, el deporte femenino en comparación con el masculino está infravalorado.

-Aquesta infravaloració de l'esport practicat per les dones està relacionada amb la inferioritat que tenen en la societat en general?

Creo que cada vez las mujeres están más cerca de los hombres en todos los aspectos de la sociedad, pero venimos de tanto tiempo de machismo y sociedades patriarcales que aún quedan reminiscencias del pasado. Cada vez menos.

-Els periodistes us plantejau la inferioritat de l'esport femení com un problema?

En realidad no nos lo planteamos sino que tratamos de analizar si el producto vende o no. Por desgracia ese es el objetivo, el interés que genere o no en la audiencia más que la inferioridad comparativa.

-És estrany que, tot i que la gent reconegui aquesta minoritat de l'esport femení i assegurí que li agradaria que es donés a conèixer, prefereixen veure, per exemple, un partit de futbol professional masculí que no un femení. Per tant, sabries dir-me el perquè d'això?

A veces es simplemente por tradición, por costumbre. En nuestro país se ve mucho fútbol masculino, en Suecia, Alemania o Estados Unidos es el femenino el que tiene gran notoriedad. No es fácil cambiar las costumbres.

-A l'estar dins el món del futbol masculí, com veus tu l'esport femení i quina importància se li dóna per part dels mitjans de comunicació?

Creo que está creciendo mucho a nivel internacional. La explosión que tuvo el deporte masculino español en los año 80, y 90 y el liderazgo mundial en los últimos tiempos

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

están teniendo ahora resonancia en el mundo femenino. Cada vez se le está teniendo más en cuenta.

-Que les informacions esportives estiguin centrades majoritàriament en l'esport masculí es justifica amb que és el que l'audiència reclama. Es viu així al món periodístic?

Evidentemente. Es la ley de la oferta y la demanda. No siempre es ciencia cierta pero los medios privados buscan rentabilidad a través de las audiencias. Y mayoritariamente las dan las noticias del deporte masculino.

-Les paraules de Carlo Ancelotti, entrenador del Real Madrid, « El fútbol no es un juego para señoritas, se para hombres »», van tenir certa repercussió mediàtica i fins i tot, van crear polèmica. Què en penses al respecte?

Fue un error de Ancelotti. Quiso ser gráfico en su explicación al querer decir que el fútbol era un deporte duro y de contacto y equivocó el ejemplo mezclando a las numeres que nada tenían que ver. Un error que por suerte tuvo respuesta generalizada en su contra.

-Comentaris com aquest ens fan adonar-nos que fins i tot aquells que són referents per a la societat i, en aquest cas, els seguidors del futbol, afavoreixen l'estereotip que se li atribueix a la dona esportista. Penses que les diferències biològiques (resistència, força ...) que existeixen entre els dos sexes en la societat en general estan relacionades amb el que va dir Ancelotti?

Creo que los hombres y las mujeres físicamente tienen muchas diferencias, para lo bueno y para lo malo. Para algunas disciplinas es una ventaja por su elasticidad y para otras es un inconveniente, cuando se trata de fuerza o potencia, en general.

-Les dones reclamen des de fa molt de temps tenir un paper més important en l'esport, i els mitjans de comunicació són un mitjà importantíssim per donar-les a conèixer. Sembla que en els últims anys es comença a veure un lleuger augment de reconeixement mediàtic, però encara queda un llarg recorregut per fer. Quines coses haurien de canviar perquè s'arribés a l'equilibri entre homes i dones esportistes?

Equilibrio total es difícil, sólo puede ser igual cuando las cosas son iguales y son diferentes, ni mejores ni peores. Llegará a ser más cercano el trato pero el poder del fútbol masculino no creo que llegue a alcanzarlo ninguna disciplina femenina. Eso sí,

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

la llegada de muchas mujeres que están ocupando muchos puestos en los medios de comunicación ayudará y mucho a equilibrar las cosas.

-Des dels mitjans de comunicació es duu a terme alguna acció per fomentar un possible equilibri entre els dos sexes en la pràctica esportiva?

Sinceramente, creo que no, o muy pocas, o yo no las conozco. Quizás esas cruzadas de concienciación que se producen tras palabras desafortunadas o ejemplos como lo de Ancelotti si lo incentiven pero saco esas situaciones o algún éxito momentáneo de algún equipo o deportista femenino que dan un empujón, no veo campañas o acciones.

-El petit augment de dones en el periodisme esportiu és a causa del lleu augment de la popularitat de l'esport femení? O creus que no tenen relació?

No creo que tenga relación. Han aumentado muchísimo el número de mujeres que se dedican al periodismo deportivo porque se ha convertido en una de las carreras a de moda. Que alego pueda influir, por supuesto, pero mayoritariamente creo que es el boom del periodismo deportivo en los últimos tiempos lo que ha ocasionado esa aparición de periodistas deportivas.

Entrevista Maria Fernández, Televisió de Catalunya.

-Actualment l'esport masculí gaudeix de més popularitat que el femení, tal i com ha estat al llarg de tota la història de l'esport. No creus que la dona ha estat sempre infravalorada en aquest àmbit?

Per sort, cada cop passa menys, però sí és cert que al llarg de la història el pes de la dona en el món de l'esport sempre ha estat inferior al del home.

-A l'estar dins del món periodístic, com veus l'esport femení i quina importància se li dóna per part dels mitjans de comunicació?

El món de l'esport femení és igualment ric i variat. Dins dels mitjans de comunicació públics, com és el cas de TV3, tenim l'objectiu de donar una difusió equilibrada entre esport femení i masculí. I amb aquesta premissa treballem.

-El poc seguiment de l'esport femení als mitjans de comunicació o, més aviat, la falta d'informació esportiva femenina és la realitat d'avui en dia. Quins penses que són els motius que porten a tot això?

Crec que el motiu és el ressò social. És a dir, un partit de futbol masculí no té els mateixos espectadors en un estadi que un partit de futbol femení. Els mitjans intenten ser un reflex de la societat i potser, en comptes de culpar només els mitjans, caldria fomentar la igualtat esportiva dins la societat, a les escoles o als clubs de base.

-Tot i que actualment les informacions esportives femenines hagin augmentat discretament, la dona segueix tenint un paper secundari. Els periodistes us ho plantegeu com un problema?

Més que com un problema, jo m'ho plantejo com un repte. Intentem explicar històries de dones esportistes que normalment no tenen ressò però que valen molt la pena. De fet, al canal Esport3 tenim un programa que s'anomena "Campiones", que té precisament l'objectiu de fomentar l'esport femení.

-La superioritat de l'home esportista dins els mitjans de comunicació, i per tant, la inferioritat de la dona en aquest món, té relació amb el papers que tenen ambdós sexes a la societat?

No ho crec. Em sembla que en la societat els rols masculins i femenins ja esta molt igualats. I, aviat acabarà passant el mateix amb l'esport.

-En països considerats “pioners” de l'esport femení, com els Estats Units o Suècia, creus que la informació esportiva es troba en la mateixa situació?

Sí, crec que sí. Si aquests països son “pioners” en l'esport femení segurament esta més relacionat amb els ajuts i les beques als esportistes, que no pas al ressò mediàtic.

-L'audiència es mostra més interessada per les informacions esportives masculines, i és per això que es reflecteix a aquestes informacions. Tot i així, la societat segueix reclamant un paper més important de l'esport femení. Com es viu aquesta situació al món periodístic?

Que la societat reclama un paper més important de l'esport femení és una afirmació que no m'atreviria a fer. Segur que hi ha un sector de la societat que treballa molt dur per la igualtat i, des dels mitjans de comunicació, s'intenta donar cabuda sempre que es pot.

-Les paraules de Carlo Ancelotti, entrenador del Reial Madrid, << El futbol no es un juego para señoritas, sino para hombres >>, van tenir certa repercussió mediàtica i fins i tot, van crear polèmica. Què en penses?

Trobo que van ser unes declaracions molt poc encertades, innecessàries i de mal gust.

-Comentaris com aquest ens fan adonar que fins i tot aquells que són referents per a la societat i, en aquest cas, els seguidors del futbol, afavoreixen l'estereotip que se li atribueix a la dona esportista. Penses que les diferències biològiques (resistència, força ...) que hi ha entre els dos sexes en la societat en general estan relacionades amb el que va dir Ancelotti?

Suposo que sí, que tenen a veure amb el seu comentari. Per això, trobo que va ser innecessari.

-Les dones reclamen des de fa molt de temps que volen tenir un paper més important en l'esport, i els mitjans de comunicació són un mitjà importantíssim per donar-les a conèixer. Sembla que en els darrers anys es comença a veure un lleuger augment de reconeixement mediàtic, però encara queda un llarg recorregut per fer. Quines coses haurien de canviar perquè s'arribés a l'equilibri entre homes i dones esportistes?

Jo crec que no cal arribar a un equilibri forçat. Jo aposto més per fer una bona lectura de la realitat i representar-la de la millor manera possible en els mitjans de comunicació.

-La tasca dels mitjans de comunicació és clau per a aconseguir una igualtat de sexe dins el món esportiu, ja que ens transmeten valors i idees que influeixen en la nostra forma de pensar. S'ha posat en marxa, d'una manera o altra, el foment d'un possible equilibri entre els dos sexes, esportivament parlant?

El que s'intenta és donar el ressò que li pertoca a l'esport femení, que històricament no ha tingut el focus que mereixia.

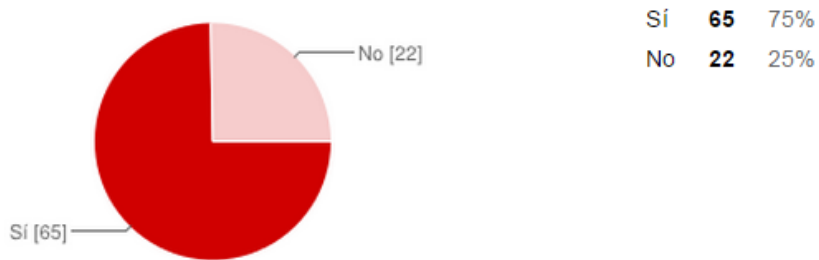
-Com a periodista esportiva, creus que el petit augment de dones que s'ha experimentat al periodisme esportiu té relació amb el lleu augment de la popularitat de l'esport femení?

Crec que té més a veure amb el trencament del tabú de que l'esport és cosa d'homes, tant a l'hora de practicar-lo com a l'hora explicar-lo.

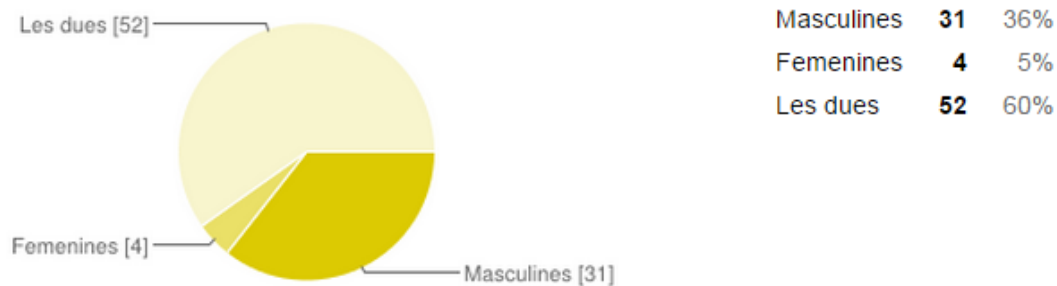
ANNEX V: Enquestes

Resultats de les enquestes generals (dos sexes inclosos)

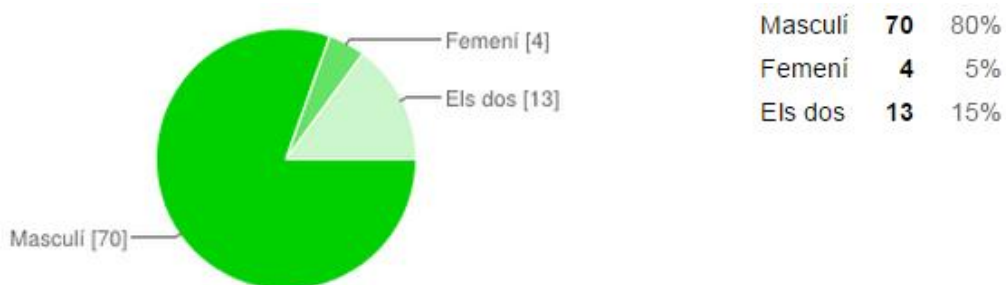
- Veus per la televisió o escoltes per la ràdio programes esportius?

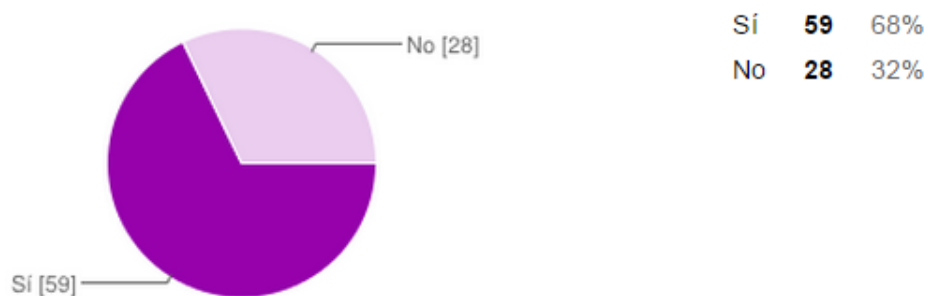
- Quines notícies et resulten més interessants?

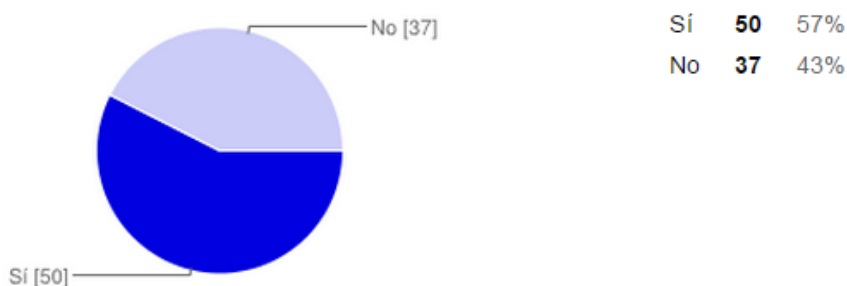
- Què prefereixes veure, un partit de futbol professional masculí o femení ?

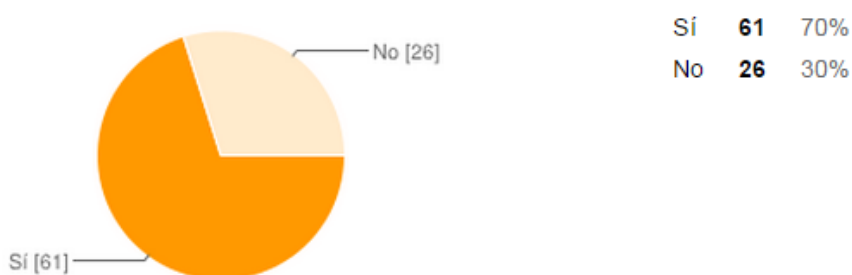
- Saps quan s'ha celebrat l'últim Mundial de bàsquet masculí?

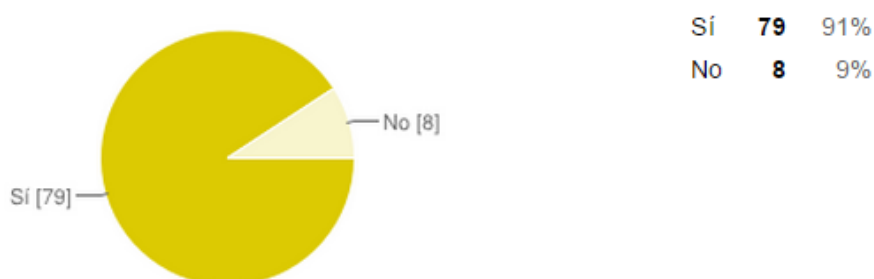
I el femení?

- **Veure esport practicat per les dones et resulta igual d'interessant que el que practiquen els homes?**

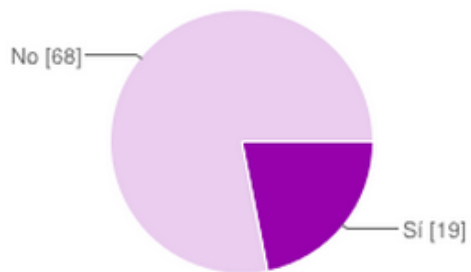
- **Creus que haurien d'aparèixer més informacions esportives femenines de les que actualment apareixen?**

- **Creus que els mitjans informen el que els demana l'audiència i és per això que surt més l'esport masculí que el femení?**

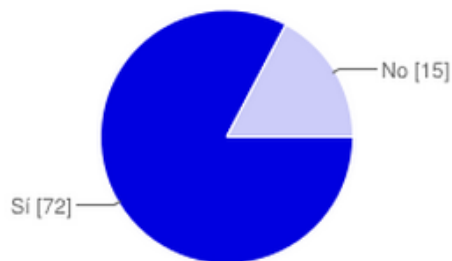

- Saps quina selecció de futbol femenina ha guanyat l'últim Mundial?

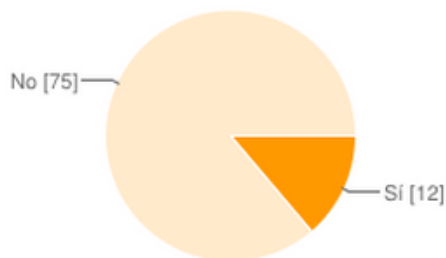
Sí	19	22%
No	68	78%

I masculina?

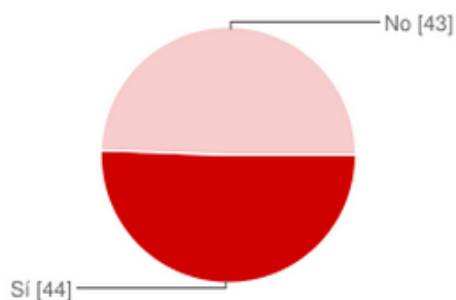
Sí	72	83%
No	15	17%

- Penses que a la dona li pertoca més l'àmbit familiar que l'esportiu, i a l'home més l'esportiu que el familiar?

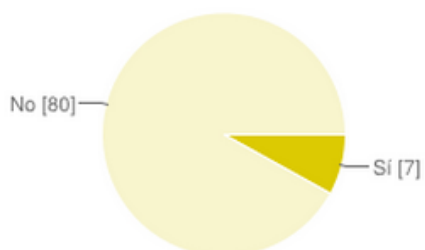
Sí	12	14%
No	75	86%

- Per tu, són els aspectes biològics (força, resistència...) els que marquen principalment la diferència entre els dos sexes?

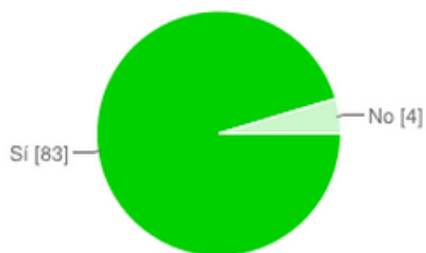
Sí	44	51%
No	43	49%

- Creus que la pràctica esportiva és un perill per a la salut de la dona, tenint en compte la seva funció maternal?

Sí 7 8%
No 80 92%

- Les dones poden ser igual de responsables que els homes per ocupar un alt càrrec esportiu (directores esportives, presidentes d'un club...)?

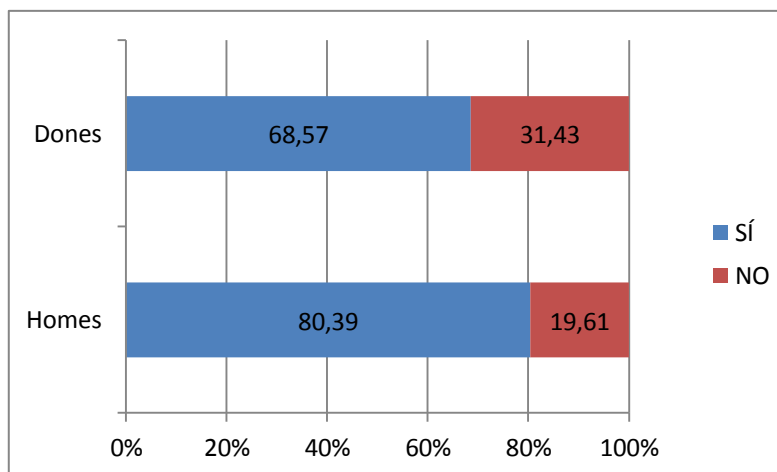

Sí 83 95%
No 4 5%

Buidatge i resultats de les enquestes dividides entre sexes

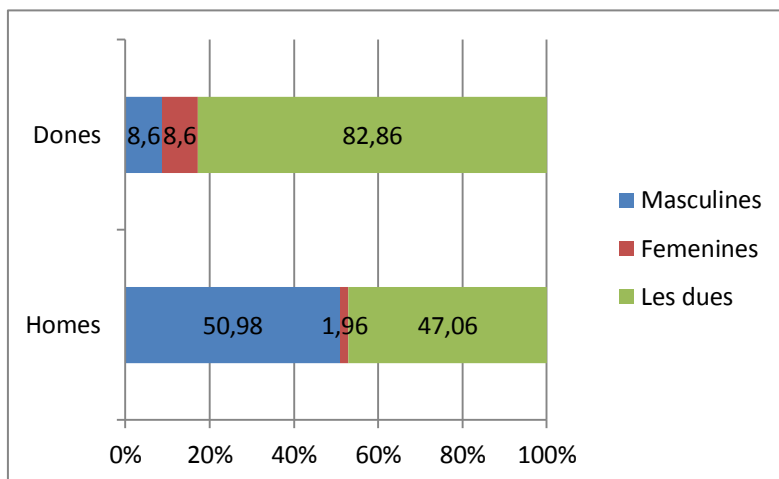
- Veus per la televisió o escoltes per la ràdio programes esportius?

	SÍ	NO
Homes	80,39	19,61
Dones	68,57	31,43

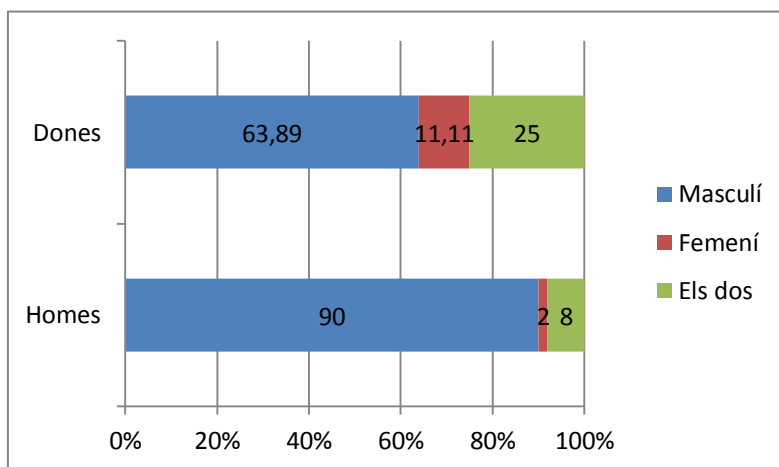
- Quines notícies et resulten més interessants?

	Masculines	Femenines	Les dues
Homes	50,98	1,96	47,06
Dones	8,6	8,6	82,86

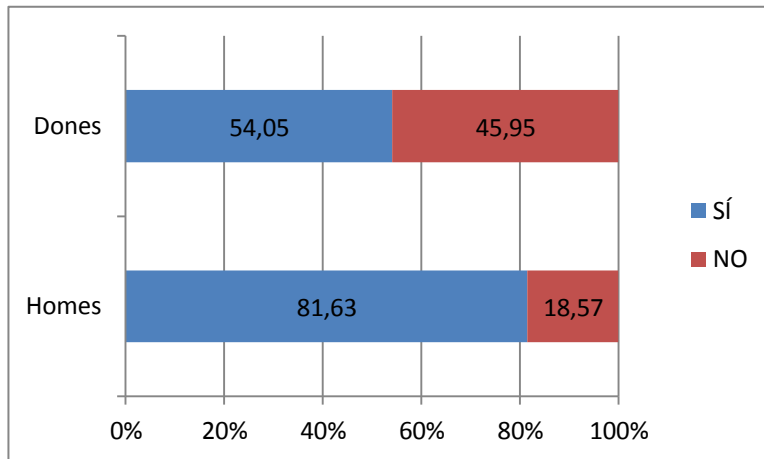
- Què prefereixes veure, un partit de futbol professional masculí o un femení ?

	Masculí	Femení	Els dos
Homes	90	2	8
Dones	63,89	11,11	25

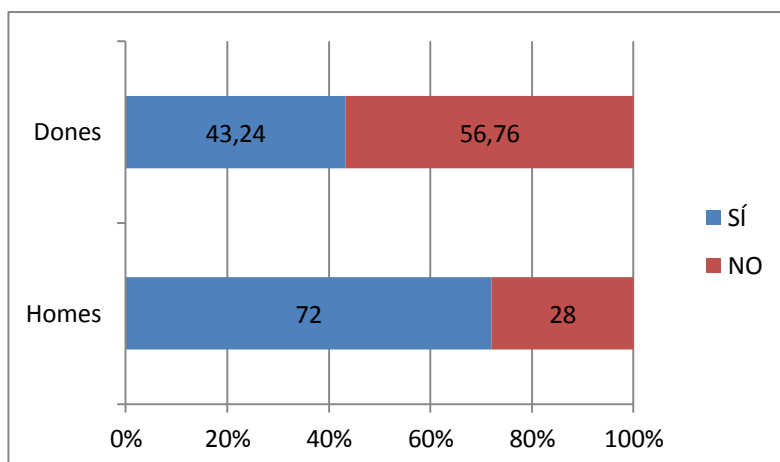
- Saps quan s'ha celebrat l'últim Mundial de bàsquet masculí?

	SÍ	NO
Homes	81,63	18,57
Dones	54,05	45,95

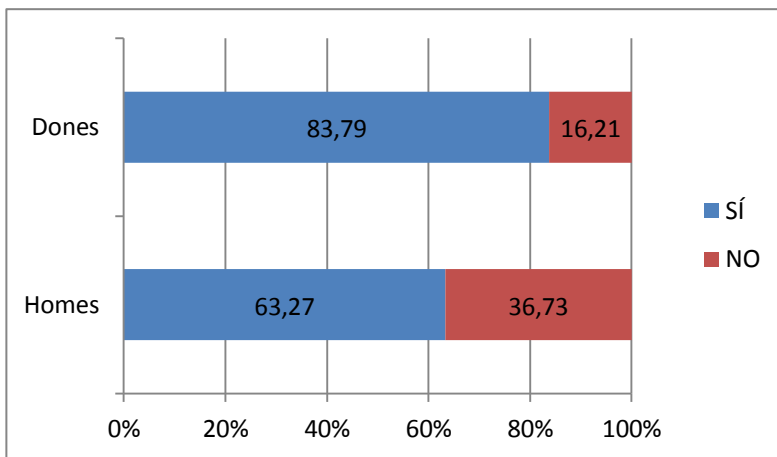
I femení?

	SÍ	NO
Homes	72	28
Dones	43,24	56,76

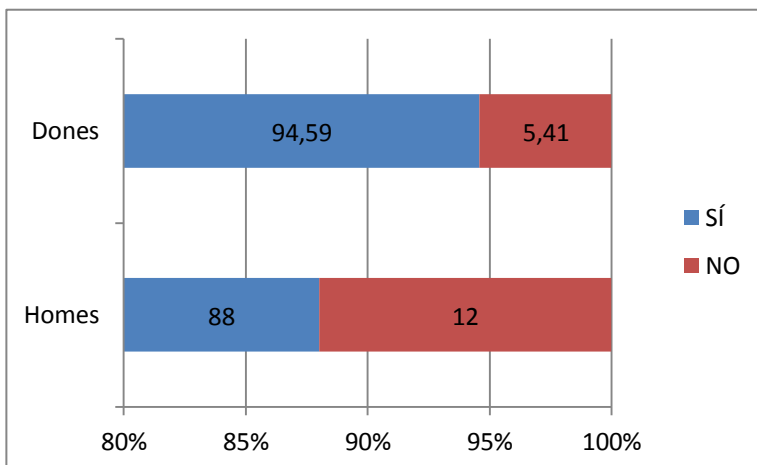
- L'esport que practiquen les dones et resulta igual d'interessant que el que practiquen els homes?

	SÍ	NO
Homes	63,27	36,73
Dones	83,79	16,21

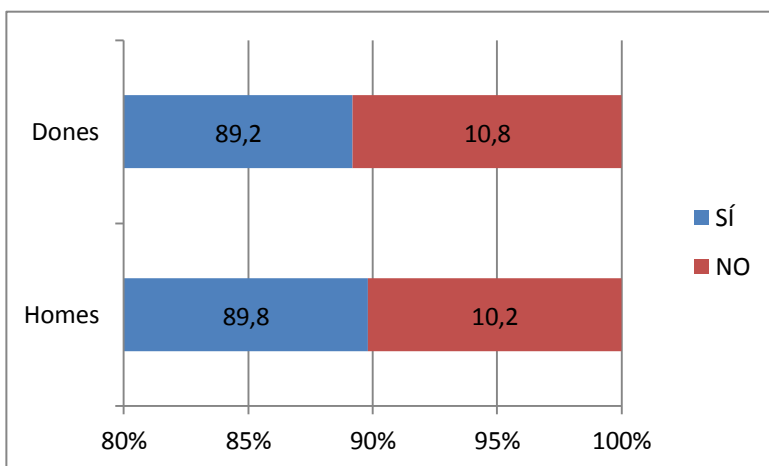
- Creus que haurien d'aparèixer més informacions esportives femenines de les que actualment apareixen?

	SÍ	NO
Homes	88	12
Dones	94,59	5,41

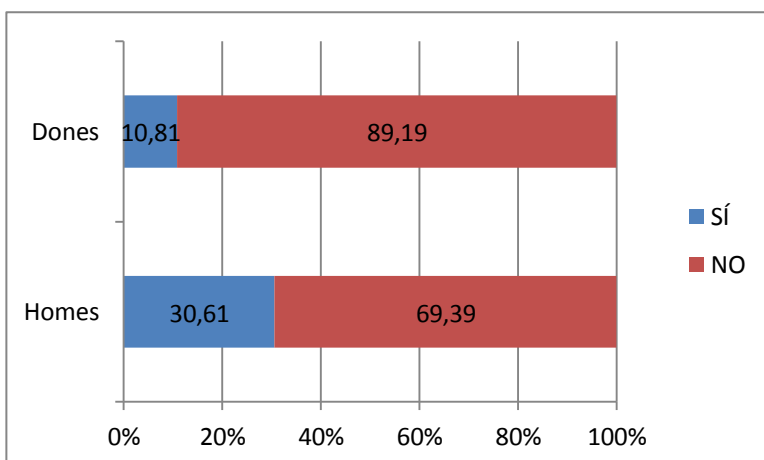
- Creus que els mitjans informen el que els demana l'audiència i és per això que surt més l'esport masculí que el femení ?

	SÍ	NO
Homes	89,8	10,2
Dones	89,2	10,8

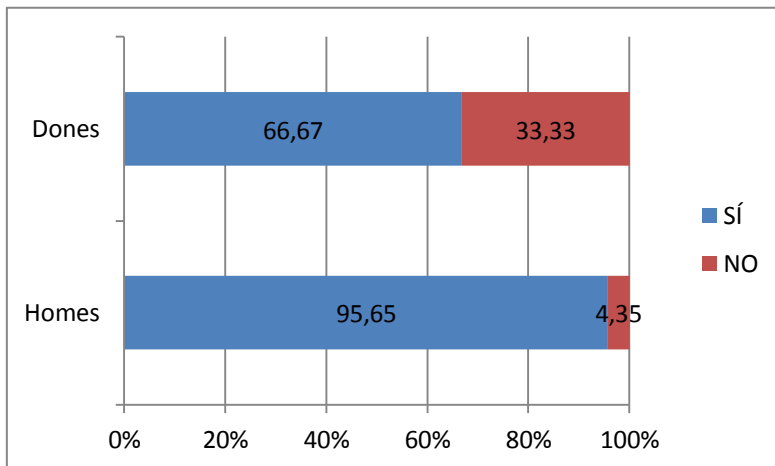
- Saps quina selecció de futbol femenina ha guanyat l'últim Mundial?

	SÍ	NO
Homes	30,61	69,39
Dones	10,81	89,19

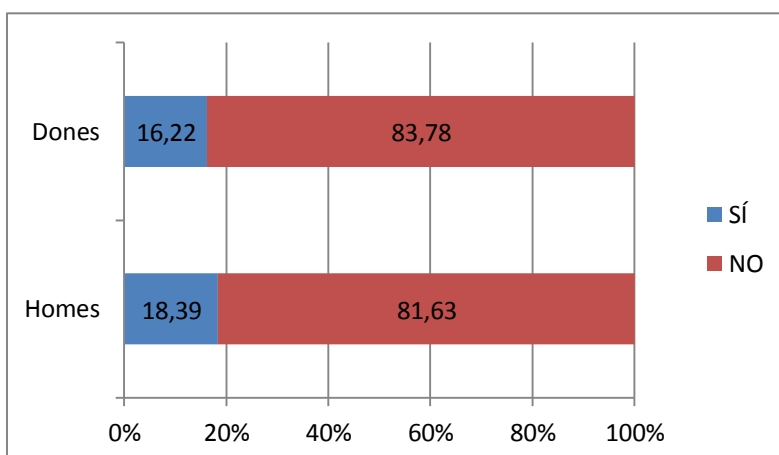
I masculina?

	SÍ	NO
Homes	95,65	4,35
Dones	66,67	33,33

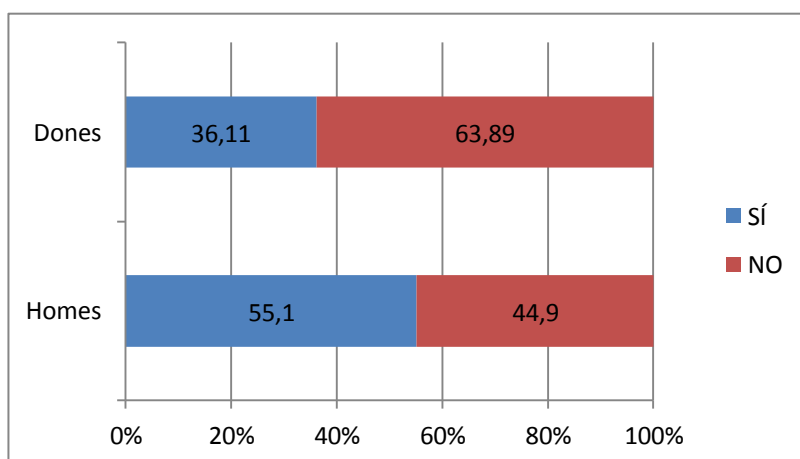
- **Penses que a la dona li pertoca més l'àmbit familiar que l'esportiu, i a l'home més l'esportiu que el familiar?**

	SÍ	NO
Homes	18,39	81,63
Dones	16,22	83,78

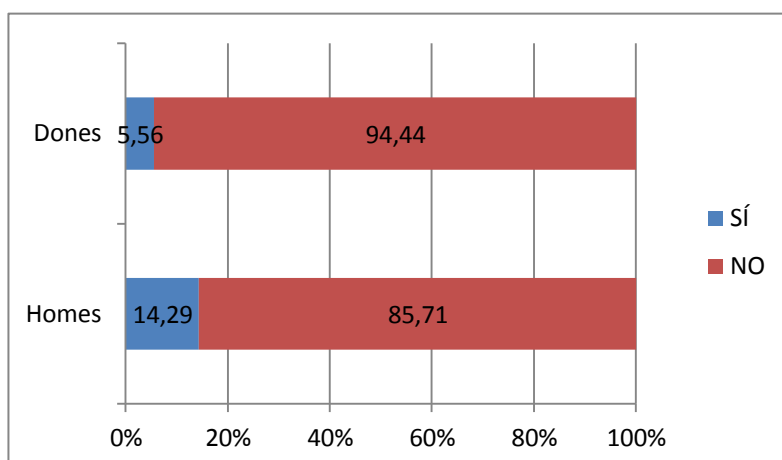
- Per tu, són els aspectes biològics (força, resistència...) els que marquen principalment la diferència entre els dos sexes?

	SÍ	NO
Homes	55,1	44,9
Dones	36,11	63,89

- Creus que la pràctica esportiva és un perill per a la salut de la dona, tenint en compte la seva funció maternal?

	SÍ	NO
Homes	14,29	85,71
Dones	5,56	94,44

La dona esportista a la societat i als mitjans de comunicació

- **Les dones poden ser igual de responsables que els homes per ocupar un alt càrrec esportiu (directores esportives, presidentes d'un club...)?**

	SÍ	NO
Homes	88,46	11,54
Dones	97,3	2,7

